

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד

המשכד לעניני פתות
מזכר - א/רלב
רחבת הינואל
10/12/1987 - 11/2/1988

תיק מס' 15782/10

שט זניק לשכת סנכיל אורלב - רחבת הכותל
מס' זניק 15782/10-גל
מס' זניק פריט 000961V
מס' זניק 2-113-2-6-3
תאריך הדפסו 04/11/2018

מחלקת

בטחון בדרכים המובילות לכותל המערבי

את מדיניות ופעולות אבטחת הדרכים המובילות לכותל המערבי יש לחלק לשתי צורות שונות של דרכי פעולה גלויות:

- 1. אבטחה
- 2. הרחעה

אבטחה (נוסף על הקיים)

- 1. תצפיות מאוישות / ממוכנות במקומות שולטים
- 2. תצפית מעל מקום התפילה בכותל הקטן

הרחעה

1. החרמת נכסים בצמתים המרכזיים. ניתן למקם בהם: משטרה;

מג"ב;
מדייט; - (א) ליוואנס (ב) גולדמן (ג) סטנציה (ד) כ"מ (ה) ט"א גב

פונקציות מוניציפליות וכו'

- 2. החרמת נכסים במקום שבוצע בו פיגוע - לסיניאל, גרסה, גולדמן, סטנציה
- 3. אכלוס הדרכים החשובות כיהודים לכל אורכן

שרגא סטרזי

רכז בטחון

הוספה: גרסה, גולדמן, סטנציה, כ"מ, ט"א גב

✓ חתום: גרסה, גולדמן, סטנציה, כ"מ, ט"א גב
 באתר: גרסה, גולדמן, סטנציה, כ"מ, ט"א גב
 יבנה: גרסה, גולדמן, סטנציה, כ"מ, ט"א גב
 ק"מ: גרסה, גולדמן, סטנציה, כ"מ, ט"א גב

DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

המנהל הכללי
משרד לעניני דתות

כ"ה, כ"ו בשבט תשמ"ח
14 בפברואר 1988

אל: כב' השר לעניני דתות, מר זבולון המר

שלום רב,

הנדון: אבטחת המבקרים בכותל המערבי בדרכים אליו וממנו

1. רקע - האירועים האחרונים במזרח ירושלים ובעיר העתיקה יצרו מצב חדש באשר לאבטחת המבקרים בכותל המערבי - בדרכים המובילות אליו וממנו.

2. אמצעים להגברת הבטחון:

1.2 הרחעה,
2.2 אבטחה.

3. הרחעה: 3.1 - נוכחות מוגברת יותר של שוטרים ומג"ב בדרכי העיר העתיקה (בעיקר ברח' הגיא, ודוד), ובאיזור שער האשפות לרבות מגרשי החניה בסילוואן.
3.2 - מיקום תצפית בצמתי העיר העתיקה בתוך ביתנים מוגבהים.
3.3 - שיפור תאורה בנקודות רגישות.

4. אבטחה: 4.1 - הקמת משמר הכותל המערבי (דוגמת משטרת התיירות) (משרד הדתות יסייע במימון)
4.2 - התקנת מצלמות וידאו לאורך הדרכים עם מוקד בתחנת הכותל.
4.3 - רכישת ניידת משטרה מיוחדת שיכולה לנוע ברחובות הדרום ובמדרגות (דוגמת רכב פינוי תברואה)
4.4 - רכישת אמבולנס מיוחד כנ"ל.
4.5 - התקנת טלפונים ציבוריים בנקודות רגישות.

5. מצ"ב מפה המציינת את הצירים, ונקודות התצפית.

ב ב ר כ ה,

זבולון אורלב
המנהל הכללי

ב"ה, כ"ו בשבט תשמ"ח
 14 בפברואר 1988

אל: כב' השר לעניני דתות, מר זבולון המר

שלום רב,

הנדון: אבטחת המבקרים בכותל המערבי בדרכים אליו וממנו

1. רקע - האירועים האחרונים במזרח ירושלים ובעיר העתיקה יצרו מצב חדש באשר לאבטחת המבקרים בכותל המערבי - בדרכים המובילות אליו וממנו.
2. אמצעים להגברת הבטחון:
  - 1.2 הרתעה.
  - 2.2 אבטחה.
3. הרתעה: 3.1 - נוכחות מוגברת יותר של שוטרים ומג"ב בדרכי העיר העתיקה (בעיקר ברח' הגיא, ודוד), ובאיזור שער האשפות לרבות מגרשי החניה כסילוואן.
  - 3.2 - מיקום תצפית בצמחי העיר העתיקה בתוך ביתנים מוגבהים.
  - 3.3 - שיפור תאורה בנקודות רגישות.
4. אבטחה: 4.1 - הקמת משמר הכותל המערבי (דוגמת משטרת התיירות) (משרד הדתות יסייע במימון)
  - 4.2 - התקנת מצלמות וידאו לאורך הדרכים עם מוקד בתחנת הכותל.
  - 4.3 - רכישת ניידת משטרה מיוחדת שיכולה לנוע כרחובות הדרום ובמדרגות (דוגמת רכב פינוי תכרואה)
  - 4.4 - רכישת אמבולנס מיוחד כנ"ל.
  - 4.5 - התקנת טלפונים ציבוריים בנקודות רגישות.
5. מצ"ב מפה המציינת את הצירים, ונקודות התצפית.

ב ב ר כ ה,

זבולון אורלב
 המנהל הכללי

ב"ה, כ"ו בשבט תשמ"ח
14 בפברואר 1988

אל: כב' השר לעניני דתות, מר זכולון המר

שלום רב,

הנדון: אבטחת המבקרים בכותל המערבי בדרכים אליו וממנו

1. רקע - האירועים האחרונים במזרח ירושלים ובעיר העתיקה יצרו מצב חדש באשר לאבטחת המבקרים בכותל המערבי - בדרכים המובילות אליו וממנו.

2. אמצעים להגברת הבטחון:

- 1.2 הרתעה.
- 2.2 אבטחה.

3. הרתעה: 3.1 - נוכחות מוגברת יותר של שוטרים ומג"ב בדרכי העיר העתיקה (בעיקר ברח' הגיא, ודוד), ובאיזור שער האספות לרבות מגרשי החניה כסילוואן.

3.2 - מיקום תצפית בצמתי העיר העתיקה בתוך ביתנים מוגבהים.

3.3 - שיפור תאורה בנקודות רגישות.

4. אבטחה: 4.1 - הקמת משמר הכותל המערבי (דוגמת משטרת התיירות) (משרד הדתות יסייע במימון)

4.2 - התקנת מצלמות וידאו לאורך הדרכים עם מוקד בתחנת הכותל.

4.3 - רכישת ניידת משטרה מיוחדת שיכולה לנוע ברחובות הדרום ובמדרגה (דוגמת רכב פינוי תברואה)

4.4 - רכישת אמבולנס מיוחד כנ"ל.

4.5 - התקנת טלפונים ציבוריים בנקודות רגישות.

5. מצ"ב מפה המציינת את הצירים, ונקודות התצפית.

Handwritten notes and signatures on the left margin, including a large scribble and several smaller signatures.

ב ב ר כ ה
5-10-88
זכולון אורלב
המנהל הכללי

Handwritten signature/initials at the bottom right.

DIRECTOR GENERAL
 MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
 JERUSALEM-ISRAEL

המנהל הכללי
 משרד לעניני דתות

ב"ה, כ"ו בשבט תשמ"ח
 14 בפברואר 1988

אל: כב' השר לעניני דתות, מר זבולון המר

שלום רב,

הנדון: אבטחת המבקרים בכותל המערבי בדרוכים אליו וממנו

1. רקע - האירועים האחרונים במזרח ירושלים ובעיר העתיקה יצרו מצב חדש באשר לאבטחת המבקרים בכותל המערבי - בדרוכים המובילות אליו וממנו, *ובא"י היחידה*
2. אמצעים להגברת הבטחון:
  - 1.2 הרתעה.
  - 2.2 אבטחה.
3. הרתעה: 3.1 - נוכחות מוגברת יותר של שוטרים ומג"ב בדרכי העיר העתיקה (כעיקר ברח' הגיא, ודוד), ובאיזור שער האשפות לרבות מגרשי החניה בסילוואן.
  - 3.2 - מיקום תצפית בצמחי העיר העתיקה בתוך ביתנים מוגבהים.
  - 3.3 - שיפור תאורה בנקודות רגישות.
4. אבטחה: 4.1 - הקמת משמר הכותל המערבי (דוגמת משטרת התיירות) (משרד הדתות יסייע במימון)
  - 4.2 - התקנת מצלמות וידאו לאורך הדרכים עם מוקד בתחנת הכותל.
  - 4.3 - רכישת נידת מטרה מיוחדת שיכולה לנוע ברחובות הדרום ובמדרגות (דוגמת רכב פינוי חברואה)
  - 4.4 - רכישת אמבולנס מיוחד כנ"ל.
  - 4.5 - התקנת טלפונים ציבוריים בנקודות רגישות.
5. מצ"ב מפה המציינת את הצירים, ונקודות התצפית.

ב ב ר כ ה,

זבולון אורלב
 המנהל הכללי

בטחון בדרכים המובילות לכותל המערבי

את מדיניות ופעולות אבטחה הדרכים המובילות לכותל המערבי יש לחלק לשתי צורות שונות של דרכי פעולה גלויות:

- 1. אבטחה
- 2. הרתעה

אבטחה (נוסף על הקיים)

- 1. תצפיות מאויישות / ממוכנות במקומות שולטים
- 2. תצפית מעל מקום התפילה בכותל הקטן

הרתעה

1. החרמת נכסים בצמתים המרכזיים. ניתן למקם בהם: משטרה;

מג"ב;

מד"א; - אג"מ

פונקציות מוניציפליות וכו'

2. החרמת נכסים במקום שבוצע בו פיגוע - אג"מ

3. אכלוס הדרכים החשובות ביהודים לכל אורכן

שרגא סטרז'י

רכז בטחון

החלטות - אבטחה - הרחבת אזורי אבטחה

במקום ביקור החלמה - אג"מ

הרחבת אזורי אבטחה

הרחבת אזורי אבטחה

סיכום אירועי פח"ע בעיר העתיקה של ירושלים

וסכיבתה הקרובה

- כ"ו ניסן תשמ"ה - יידוי אבנים על אוטובוס קו 1 ליד מוזיאון רוקפלר
(17,4,85) - תלמיד ישיבת התפוצות נדקר בסכין ליד שער שכם
- כ"ח אייר, תשמ"ה - צעיר נדקר בסכין ברח' הגיא בעיר העתיקה
(19,5,85)
- א' תמוז, תשמ"ה - בחור ישיבה נדקר בסכין ליד שער ציון
(20,6,85)
- י"א אב, תשמ"ה - התקפה אלימה על זוג צעירים שהלך ברח' השלשלת בדרכו
מהכותל המערבי ביום ט' באב (28,7,85)
- י"א אב תשמ"ה - התקפה אלימה על בחור ישיבת "עטרת כהנים" ברחוב
השלשלת ע"י מסיתים לסגירת חנויות ביום פינוי בית
החולים שבעיר העתיקה. (29,7,85)
- י"ב אלול תשמ"ה - הרב מאיר משה פרג נדקר בסכין ליד תחנית אוטובוס
מחוץ לשער שכם (29,8,85)
- כ"ג אלול תשמ"ה - בקבוק תבערה הושלך בהר ציון וגרם נזק לתחנת אוטובוס
(9,9,85)
- כ"ט אלול תשמ"ה - התקפה אלימה על חייל ואנשי מג"ב בעת החרמת חומר הסתה
מחנות בעיר העתיקה (11,9,85)
- א' תשרי תשמ"ו - יידוי אבנים על יהודים בעת השליך ליד נקבת השילוח,
ילד בן 10 נפצע. (16,9,85)
- ד' תשרי תשמ"ו - הושלך בקבוק תבערה על תחנת אוטובוס בהר ציון
(19,9,85)
- י"א תשרי תשמ"ו - הושלך בקבוק תבערה על אוטובוס נוסעים בהר ציון
(26,9,85)
- כ"ג תשרי תשמ"ו - נתגלה מטען חבלה כתחנת האוטובוס ליד שער יפו
(8,10,85)
- ט"ו חשוון תשמ"ו - מטען חבלה התפוצץ בככר צה"ל
(30,10,85)
- כ"א חשוון תשמ"ו - עובדיה ברוכים, בן 60, משכונת הבוכרים, נדקר בסכין
מטבח מחוץ לשער שכם בדרכו להתפלל בכותל המערבי (5,11,85)
- כ"ו חשוון תשמ"ו - יוסי מרטין, מפקד טנק בחופשה, נדקר בסכין כשוק חאן א-זית
בקרבת שער שכם (10,11,85)

- י"ג כסלו תשמ"ו - ברוך גיאן, מדריך בכי"ס שדה ירושלים הותקף ונדקר בסכין
ברחוב בעיר העתיקה (26.11.85)
- כ"ז כסלו תשמ"ו - יידוי אבנים על אוטובוס ליד השער החדש
(9.12.85)
- כ"ז טבת תשמ"ו - הסתה והתפרעות המונית בעת ביקור ועדת הפנים בהר הבית
(9.1.86)
- ד' שבט תשמ"ו - הסתה והתפרעות המונית בעת ביקור ועדת הפנים בהר הבית
(14.1.86)
- י"ז אדר א' תשמ"ו - שני מטעני חבלה כתחנת אוטובוס ליד שער יפו, אחד התפוצץ
ושני נמצא בסריקות (26.2.86)
- כ"ז אדר א' תשמ"ו - ירי באקדח, ברח' דוד בעיר העתיקה, על תייר בן 50 שחזר
מקבלת שבת ככותל המערבי
- כ"ג אדר ב' תשמ"ו - התפרצות אנשי ווקף והמון מוסת למקום התפילה שליד
הכותל הקטן. (3.4.86)
- ד' ניסן תשמ"ו - נרצחה זהבה בן עובדיה ז"ל במסדרה שמול שער שכס
(13.4.86)
- ח' ניסן תשמ"ו - תילית נורתה באקדח בדרך שער האריות
(16.4.86)
- י"ח ניסן תשמ"ו - נרצח התייר הכריטי פול אפלבי ליד גן הקבר מחוץ לשער שכס.
(27.4.86)
- ו' אייר תשמ"ו - חוליה מזוינת נתפסה לפני פיגוע ברובע היהודי, במוצאי
יום העצמאות. (14.4.86)
- י"ג אייר תשמ"ו - 2 צעירים ערבים ניסו לדקור בחור ישיבה ברחוב צלאח א-דין
סמוך למשרד המשפטים. (21.5.86)
- כ"ד אייר תשמ"ו - שוטרי מג"ב הותקפו ברח' חאן א-זית כשנוסו לעצור מסית
מוסלמי. (1.6.86)
- כ"ו אייר תשמ"ו - מפקד משטרת הר הבית, הוכה בעת התפרעות של מוסלמים
מוסתים על הר הבית. (3.6.86)
- כ"ח סיון תשמ"ו - כ-15 צעירים ערבים התקיפו שלשה נערים יהודים וניסו
לדקור אותם מעל גגות השווקים. (5.6.86)
- ח' אלול תשמ"ו - נערים השליכו אבנים לעבר מטיילים ליד מעיין השילוח
(12.9.86)

- י"ג תשרי תשמ"ז - שלשה רימוני יד הושלכו למגרש החניה שליד טעור האשפות, סמוך לכתל המערבי. דב פורת ז"ל נהרג ו-69 איש נפצעו. (15.10.86)
- כ"ב תשרי תשמ"ז - ברח' הגיא הושלכו אבנים ובקבוקים על מתפללים רוקדים בשמחת תורה, ע"י תלמידים מ"בית הספר ליתומים". (25.10.86)
- י"ג תשרי תשמ"ז - נרצח אליהו אמרי ז"ל, תלמיד ישיבת "טובו בנים", ברחוב מעלה חלדיה. (15.11.86)
- י"ח חשוון תשמ"ז - אשה בהריון נפגעה מאכן שהושלכה על דוג יהודים מהרובע היהודי, כשהלכו ברח' הכרי. (20.11.86)
- כ' חשוון תשמ"ז - שלשה מתפללים שחזרו מהכתל המערבי נרגמו במעלה חלדיה, לא רחוק ממקום הרצח. (21.11.86)
- כז' חשוון תשמ"ז - הפגנה אלימה של תלמידים בעיר העתיקה לרגל יום הצהרת בלפור (29.11.86). (29.11.86)
- כח' חשוון תשמ"ז - משאית נרגמה ליד מוזיאון רוקפלר. נגרם נזק קל. (30.11.86)
- א' כסלו תשמ"ז - אבן הושלכה על אשה יהודיה שהלכה ברח' הסריה בעיר העתיקה עם שני ילדיה. (3.12.86)
- ג' כסלו תשמ"ז - אוטובוס קו 1 נרגם ^ללכוד המערבי. ילד בן 5 נפצע קל. (5.12.86)
- ו' כסלו תשמ"ז - אבנים ובקבוקים הושלכו על סיור מג"ב סמוך לשער שכם ברח' הגיא. (8.12.86)
- יא' כסלו תשמ"ז - דוד ליפטיץ בן 66 נדקר בסמוך לשער שכם בדרכו חזרה לביתו מחפילת ליל שבת בכותל המערבי. (12.12.86)
- יג' כסלו תשמ"ז - יהודי נרגם בדרכו לכיוון הכותל ברח' הגיא ע"י תלמידים מבי"ס "דהר אל יתם". (15.12.86)
- כט' כסלו תשמ"ז - אבנים יודו בתלמידי ישיבה שהדליקו נר חנוכה כפתח ישיבתם ברח' הגיא. (30.12.86)
- טז' טבת תשמ"ז - אבי ושייקה אוחיון נדקרו כשטיילו בשוק העיר העתיקה. (17.1.87)
- כד' שבט תשמ"ז - רימון יד הושלך על אנשי מג"ב ליד שער שכם. 12 איש נפצעו. (23.2.87)
- ז' ניסן תשמ"ז - הפגנה אלימה מחוץ לשער הפרחים בענין הפגנת נשות האסירים הבטחוניים. (6.4.87)
- כה' אייר תשמ"ז - התפרעות המוניו בהר הבית ובאזור שער שכם. (24.5.87)
- כז' אייר תשמ"ז - בקבוק תבערה הושלך על אוטובוס אגד ברח' סאלח א-דין. (26.5.87)
- ח' סיון תשמ"ז - אבנים יודו על אוטובוס קו 1 בדרכו מהכותל ליד הר-ציון. (5.6.87)

- יב' אב תשמ"ז - התפרעות אלימה על הר הבית.
(7.8.87)
- כז' אלול תשמ"ז - צעיר ערבי נפצע לאחר שניסה לחטוף נשק מאיש מג"ב מחוץ לשער שכם.
(21.9.87)
- יז' תשרי תשמ"ח - יגאל שחף נרצח בשוק בית הבד בדרכו חזרה לביתו מהכותל המערבי.
(10.10.87)
- יח' תשרי תשמ"ח - הפגנה המונית אלימה בהר הבית.
(11.10.87)

ב"ה, כ"ט בשבט תשמ"ח
17 בפברואר 1988

אל: מר אהרון שריג,
מנכ"ל עיריית ירושלים

שלום רב,

הנדון: סגירת החנות בשער האשפות

בהמשך לשיחתנו הטלפונית הטובה מאתמול, הריני מצ"ב צילום הפניה שקבלתי בענין חילול שבת על ידי חנות ורוכלים בשער האשפות.

תודתי על הודעתך החד משמעית כי תפעל לסגור את החנות בשבת ולסלק מהרחבה את הרוכלים.

ב ב ר כ ה,

זבולון אורלב
המנהל הכללי

הפגנה

בס"ד כ"ח שבט תשמ"ח

התאחדות
היהודים
בירושלים

לכב' הרבנים הראשיים לישראל ולירושלים
ראש עיריית ירושלים
מנכ"ל משרד הדתות

הנדון: חלול שבת ברחבת הכותל המערבי ע"י עיריית ירושלים!!!
הפגנות המוניות בשבת הקרובה - ברחבת הכותל המערבי.

כשבת האחרונה - שבת פרשת ^{שמיני} ~~שמיני~~ הזדעזעו מתפללי הכותל מחלול שבת שטרם
היה כמוהו ברחבת הכותל המערבי מאז שחרורו לפני עשרים שנה.

החנות השייכת לעיריית ירושלים, וממוקמת ברחבת הכותל בצמוד ובתוך שער-
האשפות היתה פתוחה בשבת בבוקר ועשרות תיירים מגרמניה עטו עליה כדי לקנות
שלל-גלויות שהוצגו בחנות ומחוצה לה על גבי מעמדי-גלויות.

רוכלים מוכרי חלילים עמדו ליד החנות "וחללו" את השבת מצלילים צורמים
שהגיעו לאזני מתפללי הכותל שהיו בעיצומם של תפילות שחרית ומוסף של שבת.

האמנם בדרך זו מפגינה עיריית ירושלים את איחוד העיר?

נודע לנו שהמבנה הנ"ל הוקם באופן בלתי חוקי!
האם עיריית ירושלים הנה מעל החוק?

היכן משרד הדתות - מדוע אינו מגיש בג"צ להריסת המבנה הבלתי חוקי?
האמנם אין דרך למנוע את חלולי השבת ברחבת הכותל? אם לא יכובד המקום הקדוש
ביום הקדוש נפגין בהמונינו בשבת מול החנות הפתוחה (אנו מאד מקווים ששורת
ההגיון תפעל אצל העריה - ולא נאלץ להפגין בשבת).

חנות זו של עיריית ירושלים משמשת לחרפה נוספת כי היא נקודת היציאה לסוורים
מודרכים בתשלום, גם בשבת לחפירות הכותל המערבי והדרומי כאשר... שתי המדריכות
הנן שתי נזירות גרמניות (שם אחת מהן מרתה) המתגוררות ברובע היהודי ברח' חבד 23
בדירתו של הארכאולוג מר בן דב בנגוד לחוקי המדינה מ1967 שקבעו שהרובע היהודי
הופקע והולאם לצורך מגורי יהודים בלבד!

האם בותיקן שברומא היו ממנים רב יהודי להיות המדריך הראשי?! האם אין
מדריכים יהודים בישראל???

חותמים בכאב

ועד מתפללי הרובע היהודי

העתקים: רב הכותל
ראש המועצה הדתית וסגנו
חברי מועצת עיריית ירושלים
חברי כנסת
העתונות

הערה: חוק המקומות הקדושים 1967 שנחתם ע"י
רה"מ מר לוי אשכול מתחם את גבולה הדרומי
של רחבת הכותל בחומת שער האשפות, כולל!

מודינת ישראל

משרד לעניני דתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: ב"ה, כ"ב שבט תשמ"ח
10 בפברואר 1988

מספר:

לכבוד
ד"ר מ. בר-אילן
אוניברסיטת בר אילן
המחלקה לתולדות ישראל
רמת גן 52-100

א.נ., שלום רב!

הנדון: סיור במינהרת הכותל
סימוכין: מכתב למנכ"ל משרדנו מ-21.1.88

מכתבך הועבר אלינו לטיפול ולמענה.

הרינו מאשרים לך עקרונית קיום הסיור המבוקש על ידך, באיזור חשיפת הכותל המערבי.

הסיור יתקיים אי"ה ביום רביעי כ' אדר תשמ"ח 9.3.88 בשעה 13.00.

עליכם לתאם מראש ובעוד מועד פרטים מדויקים וסדורים אחרונים עם מר צ. הופמן האחראי על האירועים בכותל טלפון 02/283442, בשעות העבודה הרגילות.

האשור מותנה בהקפדה על תקנות חוק השמירה על המקומות הקדושים ועל ההוראות המיוחדות הקיימות ברחבת הכותל המערבי.

בכבוד רב,

מ. אליקוביץ

מנהל המח' למקומות קדושים

העתק: מר ז. אורלב, מנכ"ל משרדנו
מר צ. גרמי, סמנכ"ל משרדנו
מר צ. הופמן, אחראי על אירועים בכותל

הרבנות הראשית לישראל
THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

ט"ז בשבט תשמ"ח

ב"ה ירושלים תלמה ת"ו
Jerusalem 10-160 מ"ח

משרד לעניני דתות
לשכת המנכ"ל
14-02-1988
נתקבל

לכבוד

מר עמנואל ראב"ד
רח' הנשיאים 17 ב'

פתח תקוה

שלום רב!

קיבלתי העתק מכתבך למר זבולון אורלב מנכ"ל משרד הדתות
בענין השלט בכניסה להר הבית.
ברצוני להודיעך כי משרד ממשלתי אינו נותן רשות לגורם
פרטי לכתוב שלטים בשמו.
אם אכן יש צורך לשנות את השלט, והמשרד מעוניין לשנותו,
יעשה זאת המשרד בעצמו ולא ע"י אנשים פרטיים.

בברכה

הרב איתן איזמן

מנהל הרבנות הראשית לישראל

העתק:

מר זבולון אורלב - מנכ"ל משרד הדתות ✓
מר ציון גרמי - סמנכ"ל משרד הדתות

מזמן
התקבל

לפי חוק המכתב
לפי חוק המכתב
לפי חוק המכתב
לפי חוק המכתב

ב"הפכ"א בשבט תשמ"ח
9 בפברואר 1988

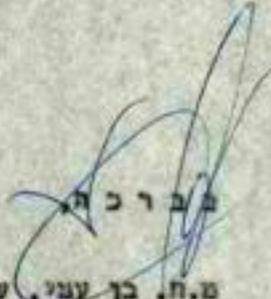
אל: מר צבי וינגרטן, סמנכ"ל לאמרכלות
מר יהושע קלצין, חשב המשרד

הנדון: חיזיון או-קולי, שהופק ע"י סוין, הפקודת אור-קוליות בע"מ

אין טעם לערוך עתה הסכם, לאחר שכל הפרוייקט הט, ושולמו הכספים.

מאידך, יש לדאוג לקבלת השיקופיות ופסי הקול לחזקתנו, ולאחסנם
בזמן גאות במשרדנו, ולכוללם ברשימת המלאי של משרדנו.

אני מצרף לכאן צילומי מכתבי סוין ושות', הפקודת אור קוליות
בע"מ, וטר יעקב פרידמן, עוזר ראשי למנכ"ל משרדנו, בענין זה,
לחיוק אצלכם.

מ.ח. בן עמי, עו"ד

ס/היועץ המשפטי

העוק: מר יעקב פרידמן, ע/ר למנכ"ל

אין קול

משרד לעניני דתות
לידת המנכ"ל
12-02-88
1000000

1942

THE UNITED STATES OF AMERICA

DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

WASHINGTON, D. C.

OFFICE OF THE ASSISTANT ATTORNEY GENERAL

RECEIVED
MAY 15 1942
U. S. DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT

UNITED STATES OF AMERICA

RECEIVED
MAY 15 1942
U. S. DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT

100-100000-100000

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: ב"ה, כ"ב בשבט תשמ"ח
10 בפברואר 1988
מספר:

אל: מר זבולון אורלב, המנהל הכללי
מר ציון גרמי, הסמנכ"ל
מר יהושע קלצין, החשב
מר יעקב פרידמן, ע/ר למנכ"ל

הנדון: צוות לעניני פתרון בעיות התורמים לכותל (להלן: הצוות)

מכתבי זה אני משגר לעובדי המדינה החברים בצוות, עפ"י מכתב המנכ"ל מיום כ"ה בכסלו התשמ"ח (16.12.87).

ברצוני להבהיר כי לצוות האמור אין, ולא יורשה להיות כל נפקות לגבי הפונקציות המשפטיות והנוהליות אותן ממלא משרדנו עפ"י סמכות משפטית או נוהלית.

ביתר פירוט:-

אין לצוות שום סמכות ביצוע

אין לצוות שום סמכות להתערב בהליכי מינהל כל שהם של משרדנו, ולהמלצתו ועצותיו, אם תהיינה,

אין משקל משפטי כל שהוא לגבי הנהלים והתיפקודים של משרדנו.

הצוות איננו אישיות משפטית.

במגבלות האמורות, יוכל הצוות, אם ירצה להמליץ או להביע דעתו בפני מנכ"ל משרדנו, אשר יהיה רשאי, כמובן, להתעלם מדעתו ומהמלצותיו.

אני משגר מכתבי זה גם למר מיכאל ווסרטיל ומר מרדכי אליאב, שני חברי הצוות שאינם עובדי מדינה. כיוון שאינני יודע את מענם, אני משגר את ההעתיקים באמצעות מר יעקב פרידמן, ע/ר למנכ"ל.

ב כ ר ה,

מ.ה. בן עמי, עו"ד
סגן היועץ המשפטי

1972

1973

1974

1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030

1972

1973

1974

לד"ר כ"ה

משרד לעניני דתות
לשכת המנכ"ל
1029-02-10
נתקבל

ב"ה, כ"א כסבט תשמ"ח
9.2.88

175/88

אל: מנהל כללי משרד החוץ
מנהל כללי עיריית ירושלים

הנדון: פורום מתאם לנושאים הקשורים במקומות קדושים ואתרים ארכיאולוגיים
בירושלים - סכום דיון בלשכת המנכ"ל ב-21.1.88

במתאם לבקשת מנכ"ל דתות אבקשכם לערוך את התקון הבא בסעיף 3 ב':
עיתוי שיפוע "המחכמה" ייקבע בתיאום בין מנכ"ל דתות, ארכיאולוג המחוז
והיועץ לעניני ערבים של ראש העיר.

כברכה,
ד"ר נסים דנה
מנהל האגף

העתק: מנכ"ל משרד הדתות ✓

מנהל אגף העתיקות, משרד החינוך והתרבות, י-ם

long

UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
WASHINGTON, D. C. 20535
MAY 19 1964

TO: SAC, NEW YORK (100-100000)
FROM: SAC, NEW YORK (100-100000) (P)
SUBJECT: [Illegible]

[Illegible handwritten notes]

100-100000-1000
[Illegible]

BUREAU OF THE DIRECTOR GENERAL

לשכת המנהל הכללי
(2) רצה דין

- 1 -

ירושלים, 25.1.88
סיכום: לשח-311/4

המנהל הכללי
משרד החוץ
מנכ"ל עיריית ירושלים
מנכ"ל משרד הדתות
מנכ"ל משרד החוץ

נתקבל
07-02-88
מנכ"ל

משרד החוץ
מנכ"ל עיריית ירושלים
מנכ"ל משרד הדתות
מנכ"ל משרד החוץ

ויצני יו"ר מילן
7.2.88

הנדון: פורום מתאם לנושאים הקשורים במקומות קדושים ואחרים
ארכיאולוגיים בירושלים - סיכום דיון בלשחמנכ"ל ב-21.1.88

1. מטרת הדיון

דיון בנושאים הבאים: מחכמה, רשות מקומות קדושים, המנהרה, דיר אל-סולטן.

2. המשתתפים בדיון:

- * מנכ"ל משרד החוץ - א. טמיר
- * מנכ"ל משרד הדתות - ז. אורלב
- * מנכ"ל העירייה - א. שריג
- * סמנכ"ל ארכ"ל - י. ברנע
- * סמנכ"ל האגף לעדות במחדתות - נ. דנה
- * יועץ שה"ח לענייני כנסיות וירושלים - א. גורדון
- * יועץ ראש העיר - ש. אבנח
- * יועץ ראש העיר לעניינים ערבים - א. חשין
- * מתאמת לענייני נוצרים ליד ראש העיר - נ. טיסדייל
- * מנהל אגף העתיקות - ד. בהט
- * מ"מ מנהל המחלקה לעדות נוצריות - א. מור

3. סיכום הדיון

מחכמה

- (א) חוסכם שיש צורך דחוף בשיפוץ המחכמה.
- (ב) עיתוי השיפוץ יתואם בין הגורמים (בין היתר, ארכיאולוגיה ויועץ ראש העיר לעניינים ערביים).
- (ג) יועץ שה"ח לענייני כנסיות וירושלים יכין למנכ"ל משה"ח סיוטת מחכב לשהב"ט שיציג את הנושא ויבקש פגישה עם שהב"ט.

- 2 -

רשות מקומות קדושים

- (א) מנכ"ל דחות דיווח על הכוונה להקים רשות מקומות דתיים.
(ב) והוראות שיקבעו הקמת הרשות לא יחילו אותה על עדות לא יהודיות ותישאר דלת פתוחה להצטרפותן אם יביעו רצון בכך.

המנודה

ישמר הנודל הנותן לכל גוף המשתתף במינהל הכותל זכות לעכב הפתיחה בהודעה של עד 3 שעות לפני המועד שנקבע לפתיחה.

ד"ר אל-סולטן

יעשו מינימום השיפוצים הדרושים להמשך מגורייהם של הנזירים האחיות תוך החלפת חלקים קיימים כלי להפר את הסטאטוס קוו של המבנה ומבלי להפר הרגיעה. כל זאת אחרי השגת הסכמה בכתב מהקופטים.

הדיון הבא יחקיים במשרד הדתות

ידונו הנושאים הבאים:

- * פתיחה בי"ד שרעי בירושלים - ד"ר נ. דנה
- * בית הקברות - משרד הדתות ונציג העירייה.
- * עוקשה - עיריית ירושלים
- * בקשת הוואקף לארמון 2 של חור - דן בהט.

כ ב ר כ ה,

ד. עמנוני

ב"ה

ישיבת ועדה מיום י"א בטבת תשמ"ח, 1.1.1988

משתתפים: מר ציון גרמי, סמנכ"ל בכיר לשירותים מיוחדים
מר יהושע קלצין, חשב המשרד
מר יעקב פרידמן, עוזר ראשי למנהל הכללי
עו"ד מימון בן-עמי, סגן היועץ המשפטי
מר מיכאל וסרסיל, עמותת הכותל המערבי
מר אליאב מרדכי, מינהלת הכותל

- א. הועדה ממליצה הוצאה של 60,000 ש"ח לערכת הסברה לחו"ל ולהמשיך את המגעים עם ד"ר יהודה וורצל להכנת סרט הוידאו, האלבום, הפרוספקט והחוברת.
- ב. העמותה תפנה למנכ"ל משרד הדתות על פי הכללים המקובלים במשרד ע"מ לסייע לה במימון ערכת ההסברה בסך 60,000 ש"ח.
- ג. מר ציון גרמי, יזמן דיון בין מר יהושע קלצין, מר זאב רוזנברג ועו"ד מימון בן-עמי לגיבוש סופי של חקנון העמותה.

מרדכי אליאב
ר ש ס: מרדכי אליאב
מינהלת הכותל

תפוצה: המשתתפים
מר עובד וינר, עוזר השר

Handwritten notes in a circle:
מ.א.י.
מ.א.י.

לשכת המנהל הכללי
משרד לעניני דתות
05-01-05
נתקבל

יד' טבת תשמ"ח

3 .1 .88

יא' טבת

הנדון: ערכת הסברה ו"מכירת" לפרויקט

להלן סיכום ההצעה שהוחלט עליה בפגישה מיום יא' טבת תשמ"ח (1.1.88).
 הערכה מורכבת מ- 4 חלקים והם :

חלק 1 - סרט וידיאו בן 7 - 5 דקות ברמת הצגה אמריקאית המכוון אליו המכניס את הצופח לעניינינו ובסיומו למוצג מס' 2.
 זמן הכנת הסרט 10 - 12 שבועות.
 מחיר - 41,141 ש"ח
 המבצע - ד"ר יהודה וורצל (פרטים בתסריט המצורף)

חלק 2 - תיק תצוגה המלווה בדברי הסבר איש יחסי ציבור המציג את התכנית באופן ענייני ומפורט גם בעלות הפרויקט לחלקיו.
 זמן הכנה - 2 - 3 שבועות
 מחיר - 3,200 ש"ח (+ מע"מ)

חלק 3 - פרוספקט מפואר ומרשים הניתן לתורם בסיום הפגישה לעיון בזמנו החופשי.
 כמות : 5,000 עותקים מהם 1,000 בעברית.
 מחיר בשלושה צבעים עם אפקט הבלטה לתמונה - 10,320 ש"ח (+ מע"מ)
 מחיר בארבעה צבעים - 13,360 ש"ח (+ מע"מ)

חלק 4 - דפי מידע תקופתיים המפרטים את התקדמות הפרויקט ואינפורמציה נוספת לשם שמירה על קשר התורם.
 כמות : 10,000 דף. ניר משוכח
 מחיר - 3,120 ש"ח (+ מע"מ)

נספח : תכנון סמל לוגו לנושא כולו המודפס על כל המסמכים - 600 ש"ח (+ מע"מ)

סה"כ - 61,421 ש"ח
 מע"מ 15% - 9,213.15 ש"ח
 סה"כ - 70,634.15 ש"ח

בכבוד רב

מיכאל וטרטייל
 יחסי ציבור המנהלת

THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

לשכת המנהל הכללי

משרד לעניני דתות

ב"ה, ט"ז כטבת תשמ"ח
6 בינואר 1988

לכבוד
הגב' פליאה אלבק
משרד המשפטים
המחלקה האזרחית
ירושלים

שלום וברכה,

בהמשך למכתבי מיום 14 בדצמבר, הריני להמציא בפנייך תוכנית כללית לחיזוק מבנה ה"מחכמה" - שנשלחה למר אלקלעי ולפרופסור גליק לעיון ראשוני.

לאחר קבלת חוות דעתם תישלח התוכנית לכל הגורמים הנוגעים בדבר.

בכבוד רב

מרדכי אליאב
מינהלת הכותל

THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

לשכת חמנהל הכללי

משרד לעניני דתות

ב"ה, ט"ז כסבת תשמ"ח
6 בינואר 1988

לכבוד
הגב' פליאה אלבק
משרד המשפטים
המחלקה האזרחית
ירושלים

שלום וברכה,

בהמשך למכתבי מיום 14 בדצמבר, הריני להמציא בפנייך תוכנית כללית לחיזוק מבנה ה"מחכמה" - שנשלחה למר אלקלעי ולפרופסור גליק לעיון ראשוני.

לאחר קבלת חוות דעתם תישלח התוכנית לכל הגורמים הנוגעים בדבר.

בכבוד רב

מרדכי אליאב
מינהלת הכותל

THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

לשכת המנהל הכללי

משרד לעניני דתות

ב"ה, ט"ז כסבת תשמ"ח
6 בינואר 1988

לכבוד
הגב' פליאה אלבק
משרד המשפטים
המחלקה האזרחית
ירושלים

שלום וברכה,

בהמשך למכתבי מיום 14 בדצמבר, הריני להמציא בפנייך תוכנית כללית לחיזוק מבנה ה"מחכמה" - שנשלחה לטר אלקלעי ולפרופסור גליק לעיון ראשוני.

לאחר קבלת חוות דעתם תישלח התוכנית לכל הגורמים הנוגעים בדבר.

בכבוד רב

מרדכי אליאב
מינהלת הכותל

בנין המחמה - הכנית לחיזוק הבנין

אגף חדר הכדורסל

ש ל ב א

1. חיזוק רצפת חדר הכדורסל

- א. הנחת 6 עונני מחיחה בקוטר 20 ס"מ בקורה בטון בעובי 20 ס"מ בחלק המרכזי של רצפת החדר.
העוננים יחזקו אל הקיר המנימי של החדר, במפלס הרצפה וייטחחו באמצעות אופיים חיצוניים, בחזית הדרומית של הבנין.
- ב. יציקת רצפת בטון ברצועה כרוחב 3.0 מ', בהשך לעונני המחיחה אשר במעיף הקודם. עובי הרצפה המקשרת את קירות הבנין : 16 ס"מ. זיון הרצפה : ברזל מצולע 12 ס"מ, כל 15 ס"מ.
לאחר השלמת הרצפה, ירוצף כל שטח חדר הכדורסל בריצוף חדש.
- ג. איטום הסדקים באולם הכדורסל ועריכת מעקב רצוף על מצב הקיר הדרומי והתקרה.
- ד. כיחול אבני הריצוף על גג אולם הכדורסל.
- ה. איטום קיר מערכי מפריד, בין בנין המחמה לבית שטראוס, על גג הבנין, כולל סגירת חללים גדולים וכיחול חצרי אבן סתוחים.

ש ל ב ב

- ו. עריכת מעקב אחרי מצב גג אולם הכדורסל במשך 6 - 3 חודשים, לאחר איטום הסדקים הקיימים וסיוו הקירות והתקרה.
- ז. יציקת תקרה בטון בעובי 16 ס"מ במקום סילוי העפר של חלקו העליון של קמרון הגג, לאחר שיוכרר בודאות - כהוצאה מהמעקב - כי יש צורך בתקרה זו.
- ח. החזרת ריצוף האבן וכיחולו, לאחר יציקת הגג העליון.

איג' נפתלי קדרון

ירושלים, י"א בטבת תשמ"ח - 1.1.88.

ירושלים, י"א בטבת תשמ"ח

1.1.88.

לכבוד

פרופ' י. גליק

מהנדס א. אלקעי

עיריית ירושלים

חיפה

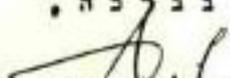
א.נ.ג.

הנדון: בנין המחכמה

מצ"ב תכנית לחיזוק בנין המחכמה, אנף אולם הכדורסל.

לעיוונכם ולאישורכם.

בברכה,

נפתלי קדרון

העתיק: מר מרדכי אליאב, ראש מינהלת הכותל ✓

מרכז פנקסי חשבונות - חובת נאם כדאי

לתיק
כדור

(סגור)

רשות המסים בישראל

לרשות המסים בישראל

744
JAGEL
© 1974 JAGEL
MADE IN U.S.A.

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות
לשכה ראשית
ירושלים

בס"ד, תאריך: י"ג בכסלו התשמ"ח
4 בדצמבר 1987
מספר:

א ל ✓ : המנהל הכללי, מר זבולון אורלב

הנדון: "קרן הכותל המערבי"
- פרסום ב"ידיעות אחרונות"
מיום 1.12.87

בפתח מכתבי הרשה לי, ראשית, לקבוע מהן העובדות שנקבעו בכתבה הנ"ל.
דבר זה יסייע לבריקת השאלות שהועלו במכתבך הנ"ל.

ובכן, בכתבה הנ"ל הובאו העובדות הבאות: -

1. שהכותל המערבי "הועבר" לעמותה שחבריה הם פקידי ממשלה המקורבים למפד"ל.
2. שהאחראי ל"העברה" זאת הוא מנכ"ל משרד הדתות.
3. שמייסדי העמותה הם פקידי ממשלה, רובם חברי המפד"ל, ובחלקם גם חברי מרכז המפד"ל.
4. קיים רמז מוסווה בכתבה (איניואנדו", בלשון משפטית), שמינויים של חברי המרכז לעמותה, הוא בחיבת שוחד פוליטי, שבא לסייע למעמדו של שר הדתות, ולמעמדו במרכז.
5. שמטרת העמותה היא גיוס כספים עבור פעולות דת.
6. שהיועץ המשפטי לממשלה הפסיק בעבר הזרמת כספים ממשרד הדתות לעמותת "קרן הרכנות הראשית". (אינני מבין את הקשר בין הדברים, ייתכן שיש בכך רמז ל"שיטה" של הנהלת משרדנו להזרים כספים באמצעות עמותות).

/..

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

7. איזכור חברותם בעמותת הכותל של הרבנים אייזמן ובן דהן, תוך ציון חברותם גם בעמותת "קרן הרבנות הראשית".
8. העלאת שמות נוספים של חברי עמותת הכולל, שהם עובדי משרדנו.
9. תוכן שיחותיו של העיתונאי עימן, עם היועץ המשפטי לממשלה ועם דובר עיריית ירושלים, בקשר לפרשה האמורה.

עד כאן - העובדות הנזכרות בפרשה

והרי חוות דעתי המשפטית, ראשית, באופן כללי : -

1. בודאי שחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965, מגן על כל אזרח, ובכלל זה כמובן גם על עובדי ציבור, מפני פירסום לשון הרע.
2. ההגנה היא הן במישור האזרחי והן במישור הפלילי.
3. החוק מתיר גם לאזרח הנפגע לתבוע במישרין את המוציא לשון הרע כתביעה פלילית, שלא באמצעות היועץ המשפטי לממשלה.
4. הכלל הוא, שמדיניות התביעה הכללית היא שלא להגיש גליונות אישום בעניני לשון הרע, המתיחסים לאנשים פרטיים, או לפעולות פרטיות.
5. שונה המצב, במעט לכל הנוגע להוצאת לשון הרע על עובדי ציבור, ובמיוחד ובמיוחד כאשר נשוא לשון הרע מתיחס לתפקידיהם הציבוריים. אולם גם כאן לא תמיד יתערב היועץ המשפטי לממשלה ויורה על הגשת תביעה פלילית. הדבר מסיר לשיקול דעתו והכרעותיו.
- ואשר לכתבה האמורה : הבה נבדוק אם העובדות, או הרמזים שהוזכרו בכתבה, יש בהם משום הוצאת לשון הרע:-

1. אין זה נכון כלל ועיקר שהכותל "הועבר" לידיה של ~~ה~~ העמותת האמורה. העמותה היא עמותת רגילה, והיא לא התיימרה להיות מעולם בעלת סמכויות שלטוניות או חוקיות כל שהן: כוונת מיסדיה היא שהיא תהיה עמותת רגילה לכל ענין ודבר.

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work done during the year.

2. The second part deals with the results of the various investigations carried out during the year.

3. The third part deals with the conclusions drawn from the results of the investigations.

4. The fourth part deals with the recommendations made for the future work.

REPORT ON THE WORK OF THE COMMITTEE DURING THE YEAR 1950

1. The Committee was set up in 1949 to study the various aspects of the problem of the development of the country.

2. During the year 1950, the Committee has carried out a number of investigations into the various aspects of the problem.

3. The results of these investigations are set out in the following paragraphs.

4. It is clear from the results of these investigations that there are a number of factors which are hindering the development of the country.

5. These factors are:

- (a) The lack of a clear and definite policy for the development of the country.
- (b) The lack of sufficient funds for the development of the country.
- (c) The lack of sufficient technical and administrative staff for the development of the country.
- (d) The lack of sufficient infrastructure for the development of the country.

6. In order to overcome these factors, the Committee recommends that the following steps should be taken:

- (a) The Government should formulate a clear and definite policy for the development of the country.
- (b) The Government should increase the funds available for the development of the country.
- (c) The Government should increase the number of technical and administrative staff available for the development of the country.
- (d) The Government should improve the infrastructure of the country.

2. לעמותה גם לא יוחדה שום חזקה, בלעדית או חלקית, באתר הכותל ורחבתו.
3. חברי העמותה שהיוס עובדי משרדנו, נבחרו על ידך לתפקידם מכוח תפקידיהם במשרד הקושר אותם לניהול הכותל, במישרין או בעקיפין, ולא מתוך שרירות לב.
4. כפי שכבר חוויתי את דעתי אליך בעבר, הנוהל של הקמת עמותות רגילות (להגדיל מעמותות שלממשלה רוב בהן, שדינן אז כדין חברות ממשלתיות) הוא נוהל מקובל מאד במדינה. קיימות עשרות עמותות רגילות, שהוקמו ביוזמת משרדים ממשלתיים, ובשיתוף ציבוריים נוספים, שתפקידם הוא לסייע בגיוס כספים למען מטרות ציבוריות, שאין בידי קופת האוצר לממן.
5. מטרת הקמת העמותה האמורה, עלפי הסברך, ועל פי תקנונה, הוא לסייע ע"י גיוס תרומות, בארץ ובחוץ לארץ, לצורך הקמת והשלמת פרויקטים חשובים באתר הכותל המערבי וברחבתו, פרויקטים שבכוונת משרדנו היה לבצע מזמן, אלא שהם נדחו מחוסר תקציב לכך.
6. לפי מיטב זכרוני (כיון שמשמך המטרות אינו נמצא כרגע בידי), מטרת העמותה העיקריות הן לסייע בקידום הפרוייקטים האמורים, הן ע"י גיוס כספים בארץ ובחוץ-לארץ, והן ע"י קבלת עצה ממיסדיה. דבר זה הוא לגיטימי, ואין בו פסול.
7. העמותה, בהיותה עמותה רגילה, אינה זקוקה כלל ועיקר לאישורו של היועץ המשפטי לממשלה לצורך רישומה, או של כל גוף רשמי אחר. היא נרשמת ע"י רשם העמותות, ועל ופי שיקוליו.
8. העמותה אינה עמותה "ממשלתית", שחוק החברות הממשלתיות תשלה"-1975 חל עליה, כיון שאין לממשלה, או לעובדי הממשלה יותר ממחצית מכוח ההצבעה בעמותה, ואין בידי הממשלה למנות יותר ממחצית הדירקטורים.
9. אדרבא: כל ניסוח התקנון בא להבטיח, שלמרות שלממשלה אין רוב, כאמור, לא יוברחו נכסיה לידיים פרטיות, ולא ישתלטו גורמים פרטיים על ניהולה הבלעדי. דבר זה מובטח ומעוגן בתקנונה.
10. אינני רואה כל קשר משפטי בין עמותת הכותל ללבין "קרן הרבנות הראשית", למעט העמותה שבשתי העמותות חברים הרבנים אייזמן ובן-דהן.

1. The first part of the report deals with the general situation of the country.

2. The second part of the report deals with the economic situation of the country.

3. The third part of the report deals with the social situation of the country.

4. The fourth part of the report deals with the political situation of the country.

5. The fifth part of the report deals with the cultural situation of the country.

6. The sixth part of the report deals with the international situation of the country.

7. The seventh part of the report deals with the future prospects of the country.

8. The eighth part of the report deals with the conclusion of the report.

9. The ninth part of the report deals with the appendix of the report.

לסיכום: חלק מהאמור בכתבה הוא בחינת הערכה של הכותב, ובעיקר הערכתו הפוליטית הקשורה למפד"ל, לפיכך, אני נמנע מתגובה על כך, כיון שאין זה בתחום התמחותי.

בכתבה ישנם עובדות ורמזים לא מדוייקים, שנכתבו מתוך גישת בלתי אוהדת (בלשון המעטה) של הכתב.

זכותך, אם רואה אתה את עצמך נפגע, לפנות ליועץ המשפטי לממשלה, ולבקשו לנקוט בהליכים פליליים נגד העיתון.

זכותך גם, כאדם פרטי, ואם תחפוץ בכך, לתבוע את העתון בתביעה פלילית או בתביעת נזיקין אזרחית.

ב ב ר כ ה,

מ. ח. בן-עמי, עו"ד
סגן היועץ המשפטי

271265 - 12/15 ⁸² 1/11

הג'ר

~~13~~
תאריך ~~הג'ר~~ ~~הג'ר~~ ~~הג'ר~~
מדינת ישראל

הג'ר

~~הג'ר~~
הג'ר

הג'ר
הג'ר

הג'ר
הג'ר

62/102

Handwritten notes in Hebrew, including a circled '2' at the top and a date '4/2/88' at the bottom left.

2

THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

לשכת המנהל הכללי
משרד לעניני דתות

כ"ה, י"ד בשבט תשמ"ח
2 בפברואר 1988

אל: ד"ר ח. חפץ, היועמ"ס

שלום רב,

פנה אלינו [redacted] נכה צה"ל בדרגה נכות של 140% בבקשה
לאשר לו להפעיל נילידת למשקאות ושלגונים ברחבת הכותל בקטע שבין
חחנת האוטובוסים לרחבה המרוצפת.

מר משה זליקוביץ, מנהל המחלקה למקומות קדושים סבור שאין זה
בסמכות מחלקתו לאשר או לדחות. מתבקשת כאן חוות דעתך המשפטית.

בכר כה,

יעקב פרידמן
עוזר ראשי למנהל הכללי

העחק: מר משה זליקוביץ, מנהל המחלקה למקומות קדושים

3
לארי זרמי
או ישיבת ארבעונים
(ההוצאה)

לי ראש סניף
[Signature]

משרד לעניני דתות
לשכת המנהל הכללי
04-02-1000
11111

8211 טל

THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

לשכת המנהל הכללי

משרד לעניני דתות

כ"ה, י"ד בשבט תשמ"ח
2 בפברואר 1988

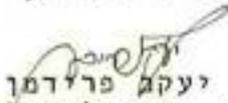
אל: ד"ר ח. חפץ, היועמ"ש

שלום רב,

פנה אלינו [redacted] נכה צה"ל בדרגת נכות של 140% בבקשה
לאשר לו להפעיל ניידת למשקאות ושלגונים ברחבת הכותל בקטע שבין
תחנת האוטובוסים לרחבה המרוצפת.

מר משה זליקוביץ, מנהל המחלקה למקומות קדושים סבור שאין זה
בסמכות מחלקתו לאשר או לדחות. מתבקשת כאן חוות דעתך המשפטית.

ב ב ר כ ה,

יעקב פרידמן
עוזר ראשי למנהל הכללי

העמק: מר משה זליקוביץ, מנהל המחלקה למקומות קדושים

720926¹⁶ *

עיריית ירושלים
بلدية اورشليم - القدس

ירושלים
ה' כשכט תשמ"ח
24 בינואר 1988

המחלקה לשיפור פני העיר
دائرة تحسين ملامح المدينة

לכבוד
מר זבולון אורלב
המנהל הכללי
המשרד לעניני דתות

הנדון: הכביש לכותל המערבי דרך הרובע הארמני
מכתבן למנכ"ל העירייה מיום 17.1.88

זבולון שלום,

1. הכביש דנן נחסם בשל קריסתו של קיר בעסיין של עבודות הנחתו של כבל חשמל תת קרקעי על ידי חברת החשמל, אשר נועד לחבר הרובע היהודי לרשת החשמל הישראלית.
2. חברת החשמל נטלה אחריות מלאה לשיקומו של הקיר דנן ועבודות הבניה מתבצעות בימים האחרונים בקצב מואץ על ידי קבלן מטעמה, בפיקוחה של העירייה.
3. להערכתנו הסתיימנה עבודות הבניה בעוד מספר ימים ואזי ניתן יהיה לפתוח הכביש לתנועה שוב.

נשד"ל לעיריית דתות
לי.י.ח. המנכ"ל
תק"ח 31-01-88
4746
נתקבל

בברכה,
יואל מרינוב
מנהל המחלקה לשיפור פני העיר

העתקים: מר ט. קולק - ראש העיר
מר א. דרעי - מנכ"ל משרד הפנים
מר א. שריג - המנהל הכללי
מר ש. אלוני - סגן ומ"מ מנהל המחלקה לשפ"ע

עיריית ירושלים
بلدية اورشليم - القدس

ירושלים
ה' בשבט תשמ"ח
24 בינואר 1988

המחלקה לשיפור פני העיר
דائرة تحسين ملامح المدينة

לכבוד
מר זבולון אורלב
המנהל הכללי
המשרד לענייני דתות

הנדון: הכביש לכותל המערבי דרך הרובע הארמני
מכתב למנכ"ל העירייה מיום 17.1.88

זבולון שלום,

1. הכביש דנן נחטם בשל קריסתו של קיר בעסיין של עבודות הנחתו של כבל חשמל הת קרקעי על ידי חברת החשמל, אשר נועד לחבר הרובע היהודי לרשת החשמל הישראלית.
2. חברת החשמל נטלה אחריות מלאה לשיקומו של הקיר דנן ועבודות הבניה מתבצעות בימים האחרונים בקצב מואץ על ידי קבלן מטעמה, בפיקוחה של העירייה.
3. להערכתנו הסתיימנה עבודות הבניה בעוד מספר ימים ואזי ניתן יהיה לפתוח הכביש לתנועה שוב.

כ ב ר כ ה,

יואל מרדנוב
מנהל המחלקה לשיפור פני העיר

העתקים: מר ט. קולק - ראש העיר
מר א. דרעי - מנכ"ל משרד הפנים
מר א. שריג - המנהל הכללי
מר ש. אלובי - סגן ומ"מ מנהל המחלקה לשפ"ע

SECRET

CONFIDENTIAL

SECRET

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

SECRET

SECRET

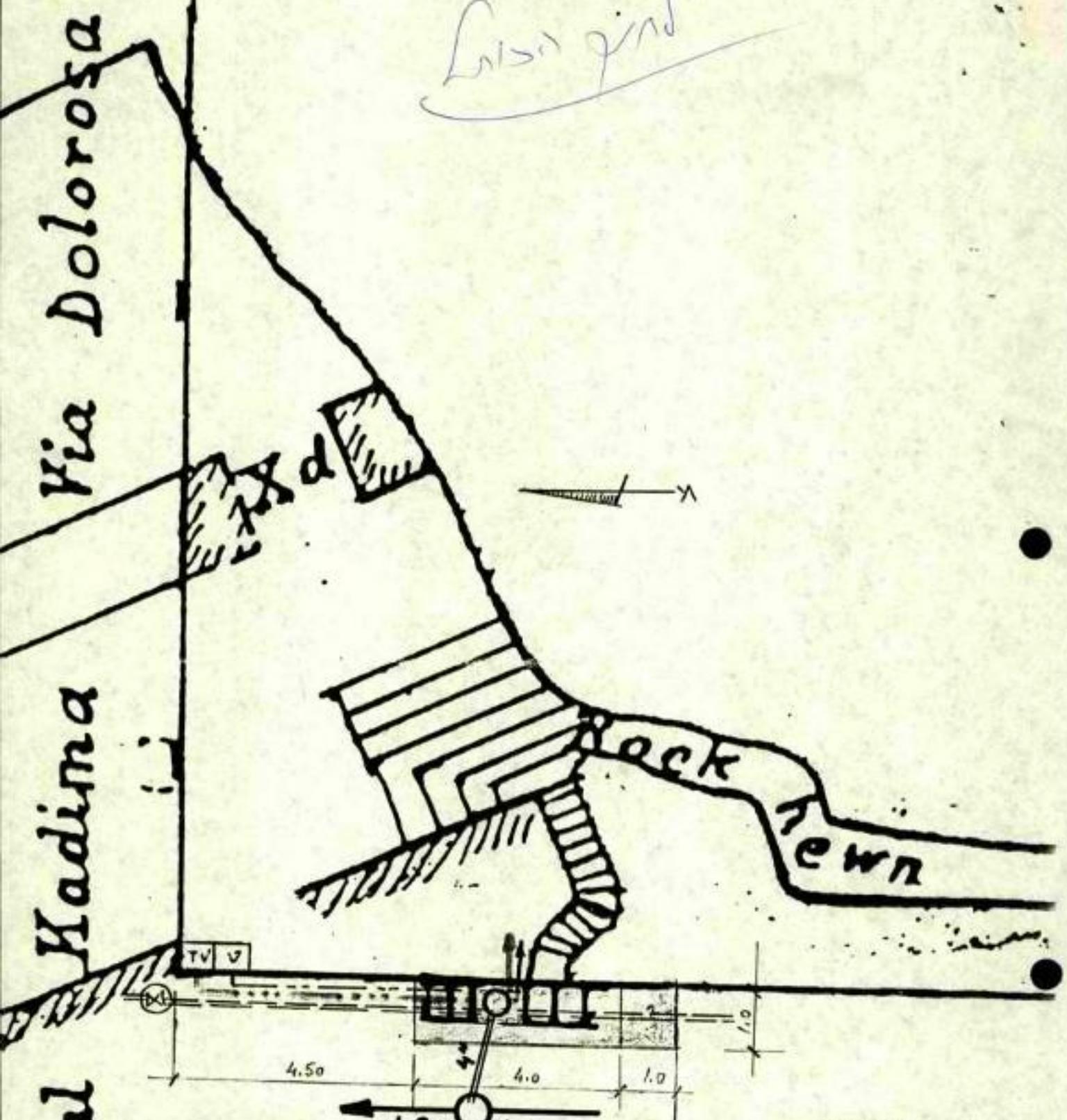
SECRET

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

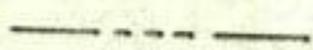
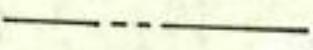
CONFIDENTIAL

לוח קו"מ

שחזור ע'וואנמה

מקרא :

- תחום התפירה
  - עומק 60 ס"מ TV
  - עומק 100 ס"מ ∇
  - מים 2" φ
  - ביו"ב 4"
- מנהרת הכותל - פתח צפוני מתוכנן 100x100

איג'י נפתלי קדרון
א' שבט תשמ"ח, 20.1.88.

Via Dolorosa
Hadima
al Sarai al

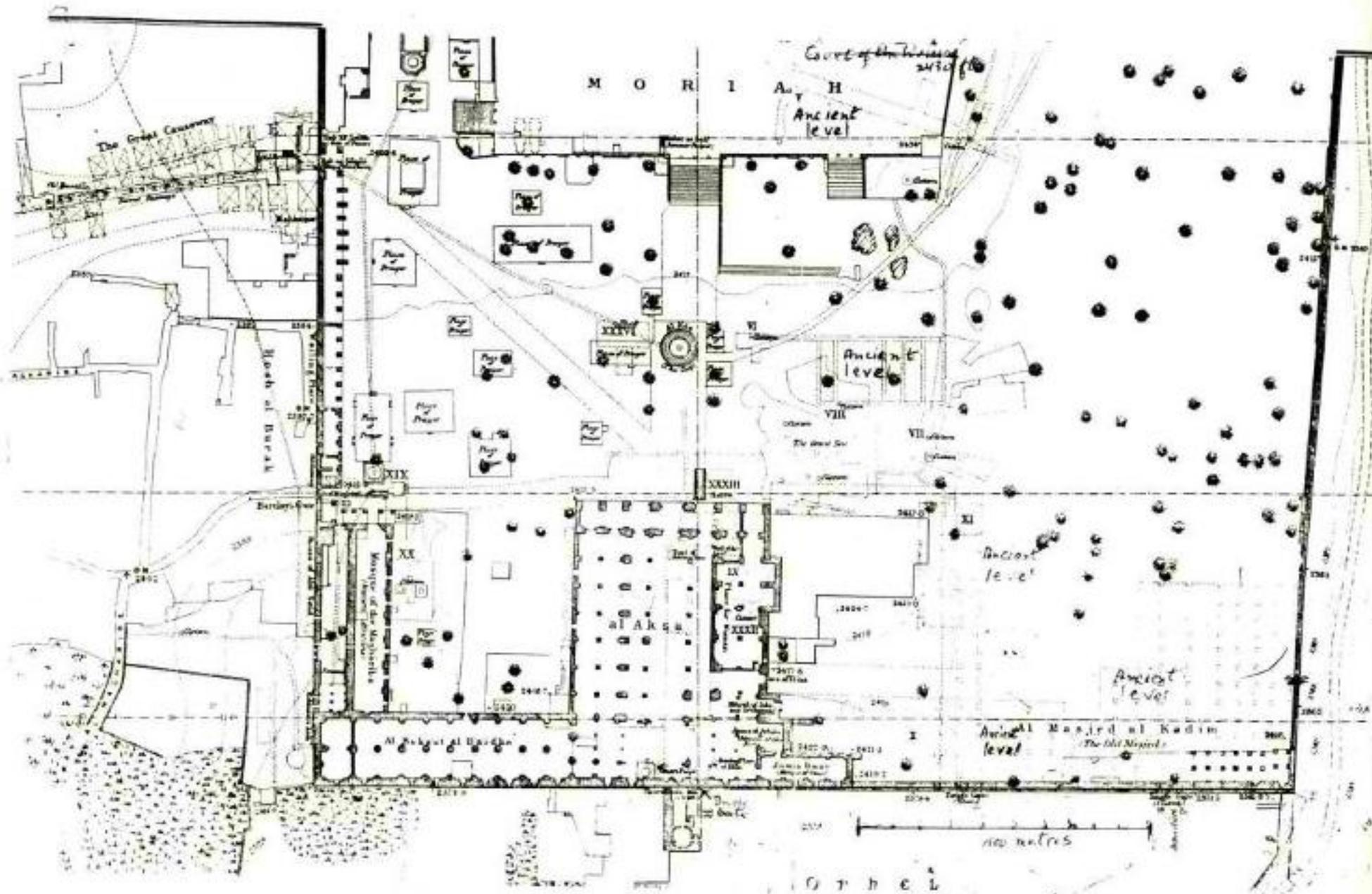
מחזור ע'וואנמה

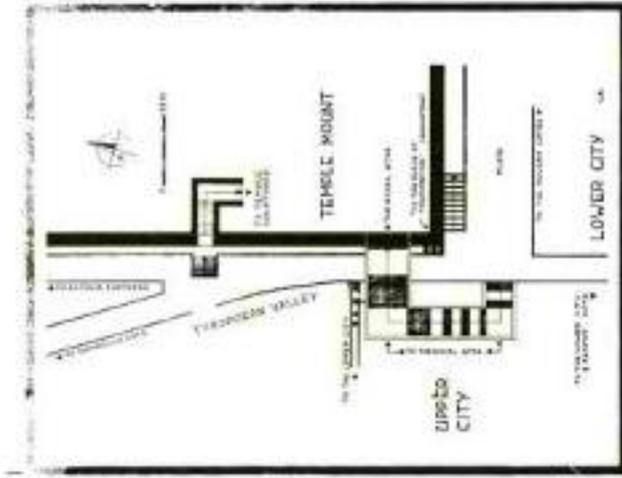
מלללל) / לללל לו לללל מללללל) •

18 מלללל ללללל לל לל מללל (לל מללללל' מלללללל' לללללללל) לו לללל מללל מללללל

86

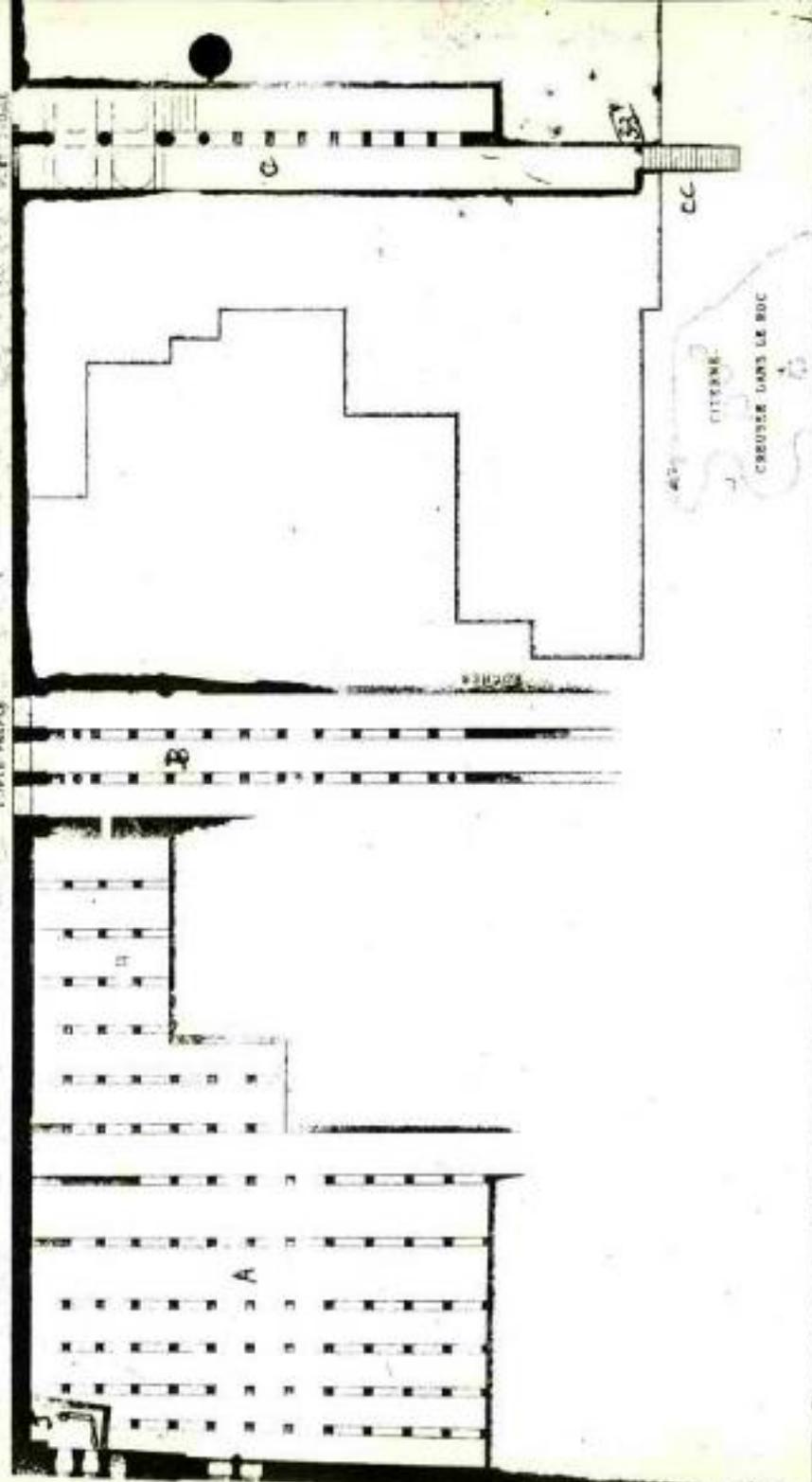

דרום

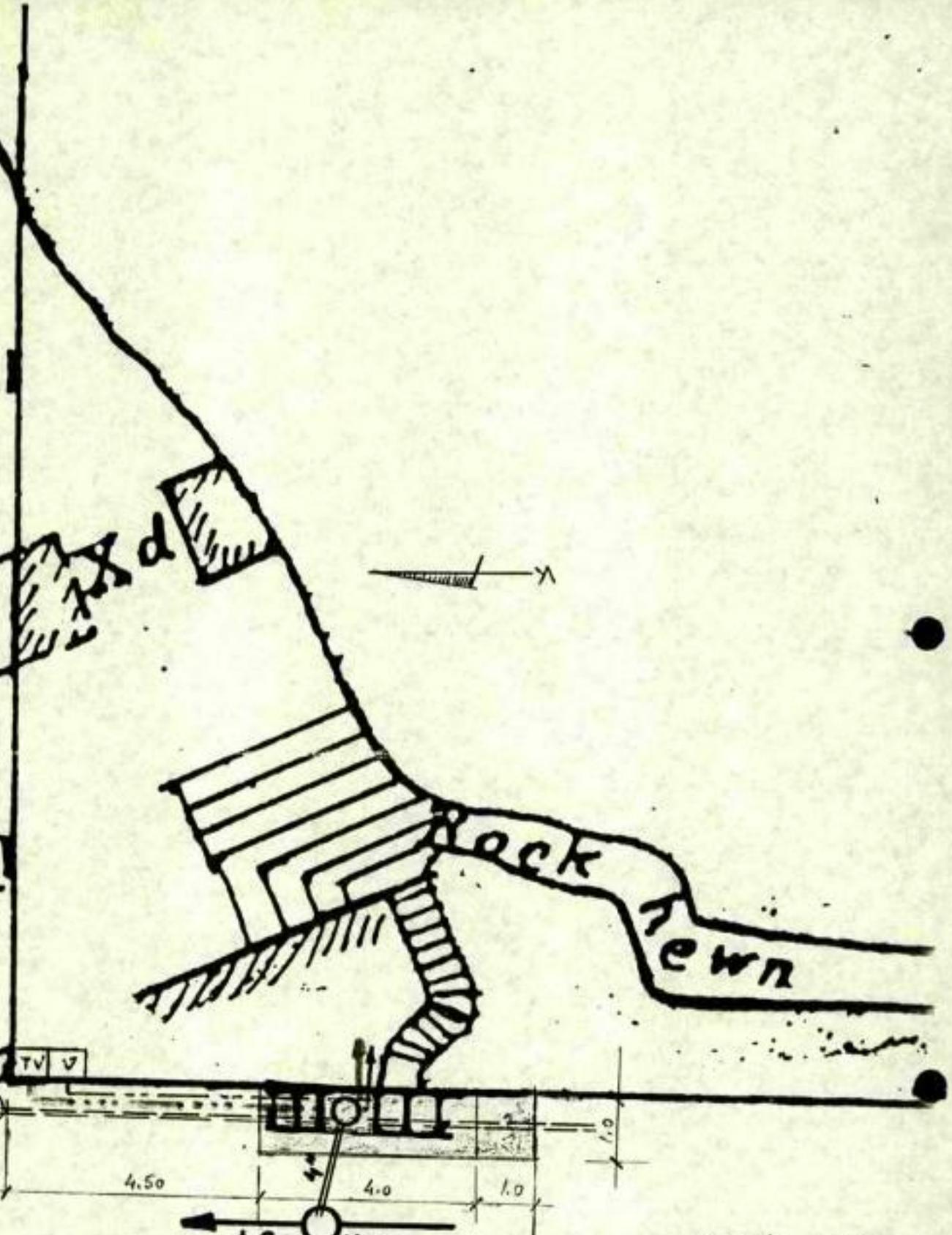
כפר יריבו

CITERNE
 CREUSSE DANS LE ROC

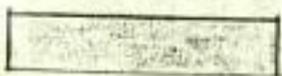
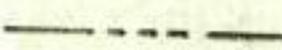
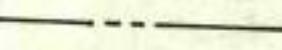
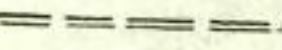
צפון

Via Dolorosa
 Hadima
 al Sarai

סחבת עוואממה

מקרא :

- תחום החפירה
- עומק 60 ס"מ
- עומק 100 ס"מ
- מים 2" φ
- ביוב 4"
- מנהרות הכותל - פתח צפוני מתוכנן 100 ס"מ

רח' שער האריות

איגוי נפתלי קדרון
 א' שבט תשמ"ח, 20.1.88

STRUCTURAL ENGINEERING LTD.
JERUSALEM

הנדסת בנין בע"מ
ירושלים

ירושלים, א' בשבט תשמ"ח
28/1/88

3. מולד
אריז (לול)

משרד לעניני דתות
לשכת המנכ"ל
28-01-1988
4702
נתקבל

לכבוד
מר משה זליקוביץ
מנהל המח' למקומות קדושים
משרד הדתות
ירושלים

א.נ.א.

הנדון: רחבת הכוחל - עבודות שונות

מכתביך מהחאריכים: 31.12.87, 4.1.88

במענה למכתביך הנ"ל הריני מעביר לך חשבוהי כולקמן:

א. הגנרטור לשעת חרום

נקבעה פגישה עם המהנדס ויינברגר והמהנדס קוויטנינסקי בנושאי ההשלמות של הגנרטור ומבנהו, בחאריך 26/1/88 בשעה 8.30, ברחבת הכוחל.

ב. בורות בסחון

סוכם כי יוחקנו 3 בורות בסחון. ברחבה:

א. ע"י הברזיה הסמוכה לעזרת הנשים.

ב. ע"י מחסום הכניסה לרכב, בחוף הגינה.

ג. ע"י שביל העליה להר הבית, בגינה.

ביקשתי הצעת מחיר מקבלן העובד עבור המשרד בבנין המחכמה.

עם קבלת ההצעה ובדיקתה, הועבר לנ"ל הוראת בצוע.

ג. שער כניסה לרכב - ביתן שמירה

ד. ביקורת בכניסה לרחבה מכון הר הבית

ה. כניסת הולכי רגל מוגבלים לרחבה

הטיפול ב-3 הנושאים הנ"ל הופנה ל"קרן ירושלים" ו"החב" לשיקום ופתוח הרובע היהודי" ע"י הסאנכ"ל ציון גרמי, במכתבו אליהם מיום 8/1/88.

במדה וחון זמן סביר הגורמים הנ"ל לא יירחמו לטיפול בבעיות דלעיל, יהיה צורך לחזור ולדון על טיפול מצד משרד הדתות.

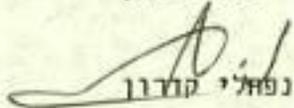
RECEIVED
JAN 10 1955
FBI - NEW YORK

7. נזילות מבנין ה"איזרא"

לדעהי על משרד הדחות לפנות לגורמים המחזיקים בבנין ה"איזרא" כדי שינקטו בצעדים מחיימים לטילוק המפגע.

כל טיפול מצד משרד הדחות יהיה כרוך בהוצאות גדולות יחסית ובלתי מוצדקות.

בכבוד רב,

נפתלי קוהן

העמק: ✓ מר ז. אורלב, מנכ"ל דחות.

מר צ. גרמי, טמנכ"ל דחות.

הר י. מ. גץ, רב הכותל.

מר צ. הופמן, אחראי לאירועים בכותל.

תחילת העבודה
 29.1.89 היום י"ד סיון

הכוונה - לגלות את הקצה העליון של גרם המדרגות העולות מבריכת הסטרוטיון.

השיטה - חפירה ארכיאולוגית ברחוב עונימה.

דרכי פעולה - קיימות שני דרכי פעולה אפשריות:

- אפשרות א - חפירה מבריכת הסטרוטיון מהחלק התחתון של המדרגות כלפי מעלה.
 אפשרות ב - חפירה מרח' עונימה כלפי מטה ע"מ להתחבר עם החלק העליון של המדרגות.

מאחר וקיימת חווה דעת מקצועית האומרת שבחפירה מלמטה כלפי מעלה קיים חשש למפולת המהווה סכנה רצינית לחיי אדם, ניפסלה אפשרות א' ולא נותרה אלא אפשרות ב'.

פרוט בביצוע -

- שלב א - התבצע עבודת חפירה בור ברח' עונימה באורך של 90 ס"מ x 150 ס"מ עד המגע עם המדרגות.
 שלב ב - ביטון דפנות הבור ע"מ למנוע מפולת מהדפנות.
 שלב ג - הנחת דלתות לכיסוי הבור.

1. דלת פנימית 200 ס"מ x 90 ס"מ
 2. דלת חיצונית 90 ס"מ x 150 ס"מ

זמן ביצוע משוער: 10 - 12 שעות
 מתחילת העבודה

הגורמים המשתתפים בביצוע -

- א. צוות ארכיאולוגי ברשות דן בהט.
 ב. צוות אבטחה הכולל - 5 מאבטחים + 2 מכשירי קשר באחריות גבי.
 ג. צוות החופרים הכולל:

1. מפעיל קונגו - 1
 2. טרקטוריסט
 3. רתך - 1
 4. אינסטלטור
 5. חשמלאי
 6. פועלים - 6
 7. מפעל קוספרטור - 1

+ הציווד הבא:

- מכשיר קונגו - 1
 מקושים - 2
 עטי חפירה - 2

אמצעים ליציאת בטון

סלי גומי - 10

רחכת - 1

פרוז'קטורים וגנרטור

דלתות ברזל - 2

מכשירי קשר - 3

טרקטור - 1

טנדרים - 3

רנאור - 4

בפיקוחו של יעקב

- ד. צוות סיוע - 5 פועלים בפיקוח של פנחס.
- ה. צוות פיקוח ברשותו של נפתלי
- ו. צוות צילום

ציוד נלווה -

מחסומים

2 רכבים + טלפון

גרר במידת הצורך

תיאור ביצוע -

שעת החלפת הביצוע - ש .

- עד 24 - ש - קבלת החלטה סופית
- עדכון כל ראשי הצוות - דן, גבי, נפתלי, יעקב, פנחס
- עדכון צוות צילום
- שכירת מכוניות והצבתם במקום

- 3 - ש - דווח לאיתן כץ
- 1.30 - ש - התכנסות ברחבת הכותל תדרוך ובדיקה סופית
- 1 - ש - צוות המאבטחים יוצא למקום רגלי
- 45 ד' - ש - קבלת אישור מהמאבטחים
- 30 ד' - ש - יציאה לפי סדר התנועה הבא:

- א. אורלב, סולי, נפתלי, דן
- ב. צוות צילום
- ג. יעקב גורר גנרטור
- ד. טנדר גורר קונפרטור
- ה. שני טנדרים גוררי ציוד
- ו. טרקטור
- ז. גרר

* במידה ונתקבלה ידיעה מהמאבטחים שברחוב חובות מכוניות הגרר יסע ראשון.

20 ד' - ש - הגעה למקום

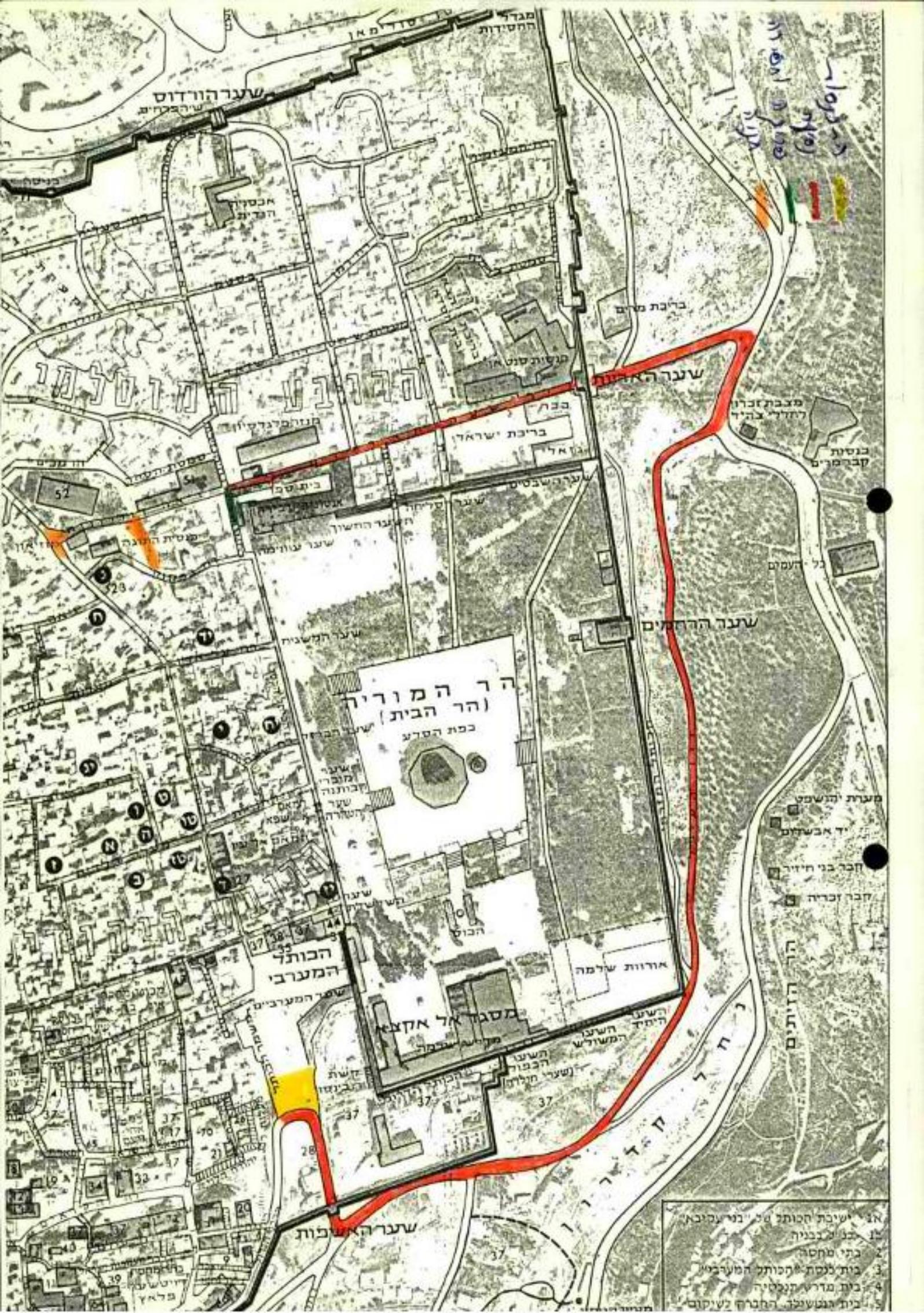
- פירוק הגנרטור והפעלתו. הזזת הרכב לרח' גי'א
- פירוק הקונפרסור הזזת הרכב לרח' גי'א
- הורדת כלי העבודה הזזת הרכב לרח' גי'א
- במקום ישאר הטרקטור בלבד
- ש - תחילת עבודה בהוראת דן

שלב א' בחפירה - העמסת העפר על גבי הטרקטור

שלב ב' בחפירה - פינוי העפר לתוך בריכת הסטרוטיון

הערות להמשך עבודה -

- א. בשלב הראשון ינסה צוות החופרים לחפור בעזרת מקושים בלבד ומשלא יעלה בידם, על פי אישור נפתלי יעברו לקונגו או לקונפרסור.
- ב. הטרקטור יפרוק את העפר מחוץ לשער האריות תחת אבטחה של שני מאבטחים.
- ג. מנהל העבודה על פי שיקול דעתו יצור קשר עם מפעל הבטון על מנת לקבל את הבטון בשער האריות. הטרקטור ינוע לקבל את הבטון תחת אבטחת שני מאבטחים, שני מאבטחים נוספים ישארו כל הזמן עם המשאית הממתינה בשער האריות.

גומא
 מלכות
 יוסף
 יוסף
 יוסף

שער הוודוס

אכסדו

ההר המוריה

בית ישראל

שער האריות

שער החתולים

הר המוריה
(הר הבית)

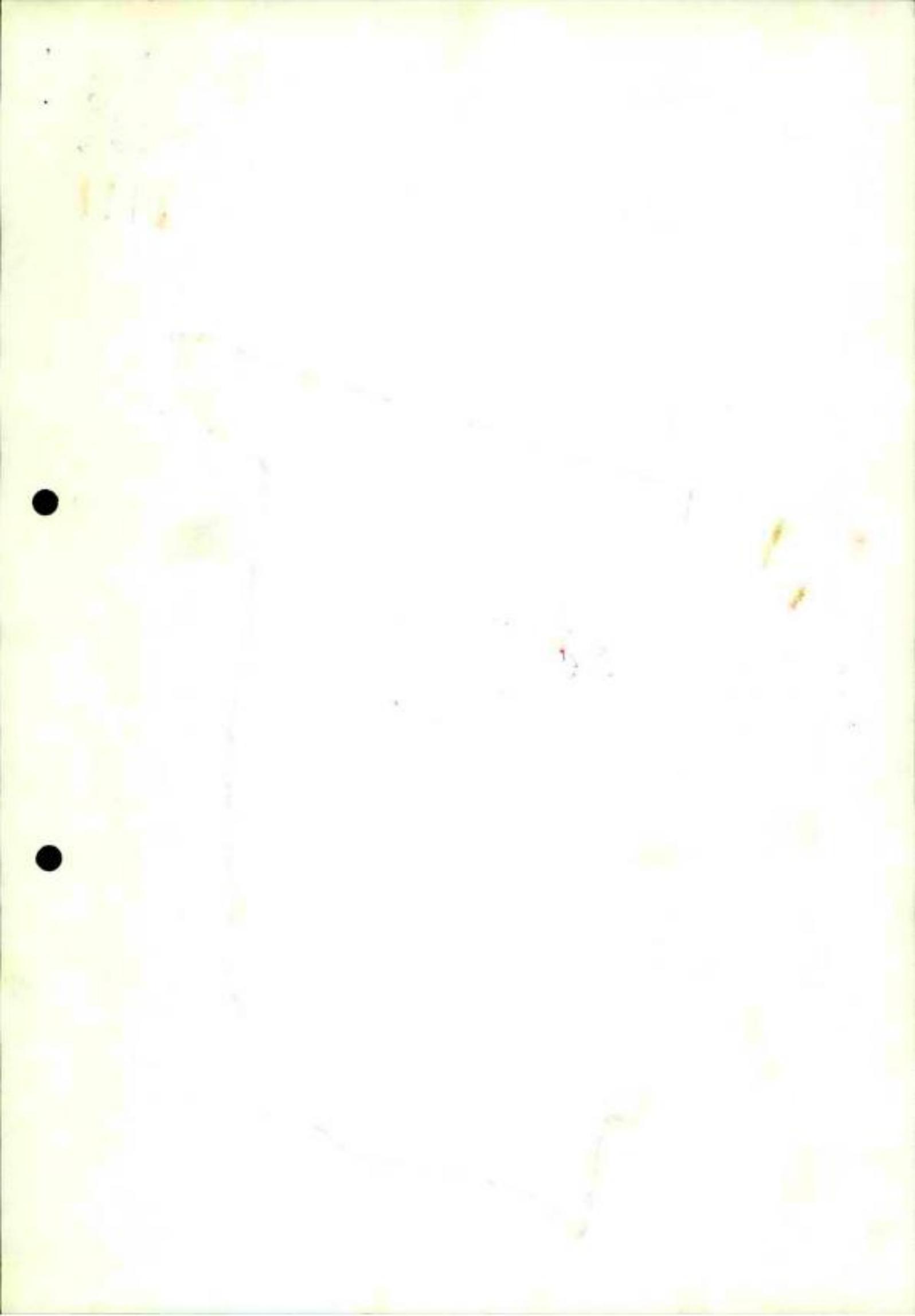
כמת הסלע

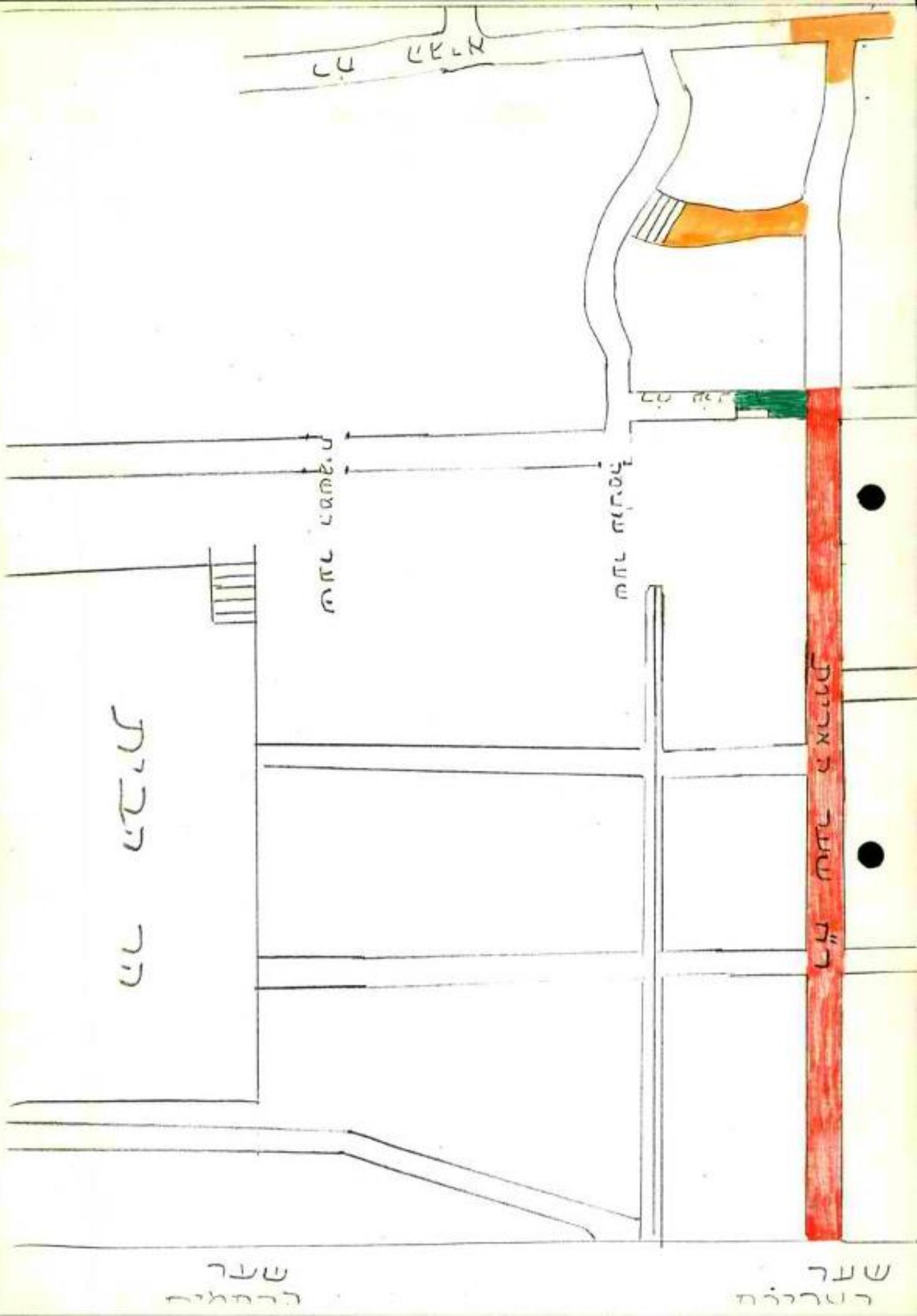
הכותל
המערבי

מסגד אל אקצא

שער האריות

1. ישיבת הכותל
2. בניין
3. בנין
4. בנין
5. בנין

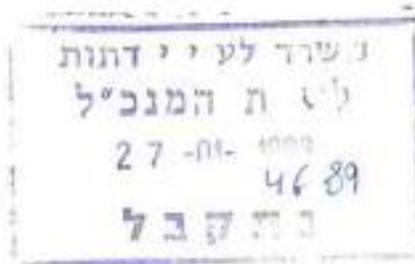
STATE OF ISRAEL BONDS

DEVELOPMENT CORPORATION FOR ISRAEL

מפעל מלווה העצמאות והפיתוח

TSION MIZRAKHI ציון מזרחי
DIRECTOR GUEST DEPARTMENT מנהל מחלקת אורחים

ירושלים, ה-24 לינואר 1988

לכבוד
מר זבולון אור-לב
מנהל כללי
משרד הדתות
רח' יפו 236
ירושלים

שלום רב,

הנדון: הועידה השלישית של הרבנים מארה"ב וקנדה
במסגרת חגיגות 40 שנה למדינת ישראל

עם תום הועידה, רואה אני חובה נעימה להודות לך אישית ובאמצעותך
למר משה זליקוביץ ומר צבי הופמן, על היענותכם לקבל את רבני הועידה
ולערוך עבורם טקס באולם הקטן שליד הכותל המערבי.

הטקס השאיר רושם רב על המשתתפים - היה זה סיום מכובד ביותר לוועידה.
התבקשתי בשמם להעביר אליך את רגשי תודתם על תרומתכם להצלחת הועידה.

בכבוד רב,

ציון מזרחי

אנוכי אביב
משרד תל אביב

למנוח
הנשפט
הנשפט

למנוח

מנוח ל...
17.11.87

למנוח
הנשפט

למנוח
הנשפט

למנוח
הנשפט

הנהגות בלתי נכונות (כגון קניין)
 לה שיתנו את המעורבות של הממשלה
 (כגון 25 מיליון) (כגון 25 מיליון)
 כל המדינות
 הנהגות בלתי נכונות (כגון קניין)
 לה שיתנו את המעורבות של הממשלה
 (כגון 25 מיליון) (כגון 25 מיליון)
 כל המדינות

הנהגות בלתי נכונות
 (כגון קניין)

הנהגות בלתי נכונות
 (כגון קניין)

כה חשוון תשמ"ח
1 / נובמבר / 1987

Handwritten signature and scribbles at the top of the page.

לכבוד,
מר ציון גרמי
סמנכ"ל משרד הדתות
ירושלים

~~Handwritten scribbles and signatures, possibly crossed out.~~

למר גרמי שלום,

השר אריאל שרון יארח את חברי מרכז תנועת החירות מאיזור ירושלים
בעיר הכתיקה, ביום ה כב בטבת תשמ"ח (14 בינואר 1988)

השר מבקש לשוחח עימם באולם הכניסה למנהרת הכותל המערבי (מספר לשערי

הברזל הנעולים + הסל ...

אודה לך אם תסדיר את העמדת האולם לצורך זה.

הנני מודה לך מראש על הענותך.

Handwritten notes and signatures in the bottom left corner, including "מסל ארמיה" and "ישראל כח".

Handwritten signatures and notes at the bottom of the page, including "אוריאל" and "אוריאל".

המושרד לעניני דעות
 לשכת השר
 24-01-1988
 נתקבל ביום
 תיק

לשכת השר לעניני דעות

2
 216
 ארנא
 סכמ
 אכסא
 21/1/88

19.1.88 ביה

Handwritten note in a circle: *אין*

661
 משרד לעניני דעות
 לשכת המנכ"ל
 20-01-1988
 4607
 נתקבל

אל: מנכ"ל
 מאת: 8817

שלום רב,

הנדון: המנהג החדש

זה נושא ואשר סגן - נאמר /
 יד לבנין - שבת (אשר) סכמ אכס
 שהיה הכנס החדש זה הוד. האשר אמון אר
 ההוצאה הכרונה דברים כי המורה למכר
 (כמה זכר המורה אמר לפני 465 זה אכס)

בברכה,

8817

כחיס גרד אמרן אר המורה כסיו

אשר

Handwritten signature

המסודר לענייני דתות
לשכת השר
24-12-1987
נתקבל ביום
1765 תש"ח

ירושלים, כ"ט בכסליו התשמ"ח
20 בדצמבר 1987

לכבוד
מר זבולון המר
השר לענייני דתות

מכובדי,

מצורפות הזמנות למפגש בוגרי מחזור ג' של המכללה לביטחון
לאומי שייקיים בט"ו בשבט השנה.

אנא הוראתך למשלוח ההזמנות לנמענים.

נמסר לי כי "נשיא המחזור", זאב שחם והמזכיר משה שיפמן
תיאמו עמך כי בוגרי המחזור יהיו אורחי משרדך.

ההוצאות הכרוכות הן:

דמי כניסה קבוצתיים למצודה ארוחת צהריים
2.50 ש"ח לאיש
13 ש"ח לאיש

אנו צופים כי מספר המשתתפים יגיע ל-30 איש בערך.

בכבוד רב ובתודה רבה מראש,

יהודה לבנון

רח' הורקניה 31
ירושלים 93305

אמ"כ
ההוצאות
ההזמנות
המפגש
בט"ו בשבט
השנה
המפגש
בט"ו בשבט
השנה

א. פוטש

ב"ח, כ"ח סבת תשמ"ח
18 בינואר 1988

אלו: מר א. פוטש, מנהל מחלקת בנא"מ

שלום וברכה

הנדון: הזמנת מכשיר קשר (כיפר) למר צ. הופמן

בישיבת צוות המחלקה עם המנכ"ל מר צ. גרמי, סוכם, לפנות אליך ולבקש הזמנת לאספקת מכשיר קשר (כיפר) עבור מר הופמן, האחראי על הסיוורים והאירועים בחשיפת הכותל.

הדבר נחוץ ביותר עקב סיוורים מרובים, של מוסדות וארגונים וכמיוחד סיוורים פתאומיים עם אורחים ואישי ציבור חשובים כרחבת הכותל, הוחלט לבקש הזמנת מכשיר זה על מנת שנוכל להיות עם מר הופמן בקשר במשך 24 שעות.

לטיפולך המסור.

משרד לביטחון
לשכת המנכ"ל
21-11-1988
נתקבל

בכבוד רב,

מ. אליקוביץ

מנהל המח' למקומות קדושים

העתק: מר ז. אורלב, מנכ"ל משרדנו

מר צ. גרמי, סמנכ"ל

מר צ. הופמן, אחראי על אירועים בכותל

U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE
WASHINGTON, D.C.

OFFICE OF THE ASSISTANT SECRETARY FOR
TECHNICAL ASSISTANCE

WASHINGTON, D.C.

REPORT OF THE ASSISTANT SECRETARY FOR TECHNICAL ASSISTANCE

FOR THE YEAR 1964

THIS REPORT IS A SUMMARY OF THE ACTIVITIES OF THE ASSISTANT SECRETARY FOR TECHNICAL ASSISTANCE DURING THE YEAR 1964. IT IS INTENDED TO PROVIDE INFORMATION TO THE CONGRESS AND THE PUBLIC ON THE WORK OF THE OFFICE.

TABLE OF CONTENTS

U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE: 1964

OFFICE OF THE ASSISTANT SECRETARY FOR TECHNICAL ASSISTANCE
WASHINGTON, D.C.

לשכת המנהל הכללי

משרד לעניני דתות

THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

תשובה
תשובה

ב"ה, א' בשבט תשמ"ח
20 בינואר 1988

אל: מר ציון גרמי, סמנכ"ל בכיר לתפקידים מיוחדים

שלום רב,

לפני כחודשיים הפניתי אליכם מכחבו של [REDACTED] המבקש אישור כניסה עם רכב לרחבת הכותל בכל ראש חודש עברי עם המלצת המנהל הכללי והמלצתי.

עד היום לא קיבל מר בנר את האישור המבוקש.

אנא.

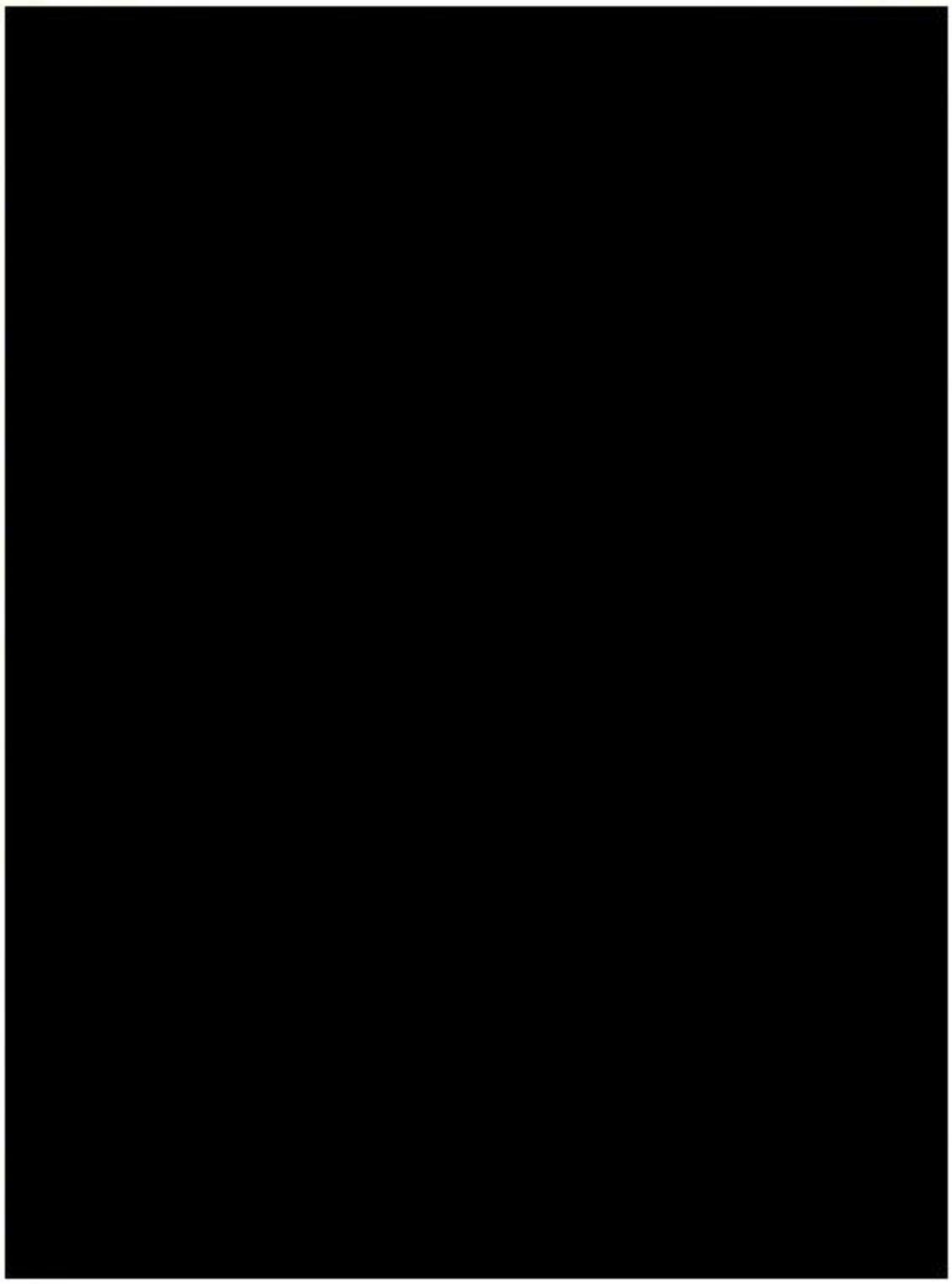
מס' הרכב סוברו [REDACTED]

ב ת ו ד ה,

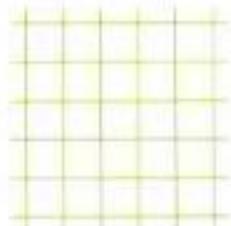
יעקב סקדמן
ע/ראשי למנהל הכללי

15

1942

מס' 664967

ירושלים, כה טבת תשמ"ח
15 בינואר 1988

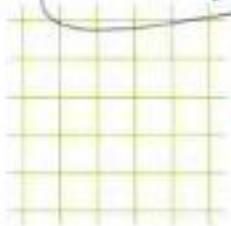

לכבוד
מר ישראל אליאב
משרד הדתות
ירושלים
סולי שלום,

שלושה דברים לי אליך:

- (א) שוחחתי עם דן רדלר והבנתי מפיו כי הוא התפעל ביותר מן ההליכה במחילות הכותל אך את המופע האורקולי לא ראה אלא שמע את חיאורו מפיק. קשה במצבים כאלה לקבוע כי אכן קיימת המלצה חמה שלו בנוגע למופע האורקולי. הייתי ממליץ שקנס צוות מצומצם שיכלול את רדלר, בהט, את ההיסטוריון שיכתוב את הטכסט למסכת המושמעת, מוסיקאי (אולי את אורי אהרון), מהנדס תאורה (מנמלץ זאב פרידמן) שעסק בנושא במצודה, ואיתי, ונקיים דיון עניני, כמקום להביע מפעם לפעם את הרהורי ליבנו.
- (ב) כאשר לחוברת שאתם מתכננים שבה יכלל הטכסט שהעברתי בזמנו לאורלכ, הייתי רוצה לעבור על הטכסט כפי שיופיע בחוברת; כמי שכתב את הטכסט הייתי רוצה לראותו בטרם יוכא לדפוס.
- (ג) גייסתי את לשכת האדריכלים בירושלים לעניין שלנו ואני מקווה שהחלטה שהם יפרסמו ואשר תוגש למינהלת יהיה בה תמיכה רבה בפעילותנו.

ב כ ר כ ה
דוד קאסוטו, אדריכל

ב"ה, כ"א סכת תשמ"ח
1988 בינואר 14

משרד לעניני דתות
לסכת המנכ"ל
14-01-1988
נתקבל

לכבוד
נב' חנה זוייס
רחוב משגב לדך 44
ירושלים

Handwritten signature/initials

ג.נ., שלום רבו

הנדון: הכניסת להולכי הרגל לרחבת הכותל
סימוכין: מכתבך סיום י"ב כסלו ש.ז. (8.12.87)

מכתבך שכסימוכין הועבר אלינו, ע"י המנכ"ל, לטיפול ולמענה.

בתשובה למכתב ובהמשך לפגישה משותפת בשטח ביום שני י"ד סכת
(4.1.88), בה בדקנו מקרוב את חנוטא שבנדון מכל הביטוי, אנו
רושמים לפנינו את הנקודות הבאות במטרה לספל בהן כראוי.

- 1) התקנת מעקות אחיזה מתאימים בצידדי המדרגות.
- 2) אפשרויות להכשרת מעבר מתחנת האוטובוס לכיוון הרחבה, על
שטח ישר.
- 3) נעביר את פנייתך והערותינו, לגורמים המתכננים את כצוע
העבודה בשטח ונדרוש להביא בחשבון את האמור לעיל, ולמצוא
פתרונות טכניים, שיקלו על הצבור הרחב.
- 4) סעיף 2, קשור בין השאר בהקצאת כוחות כסחון לבדיקות כסחוניות
מקובלות.

אנו מקווים כי תוך זמן סביר ייפתרו הבעיות, ומגדים לך על שהסכת
את תשומת לבנו.

בכבוד רב,

Handwritten signature
מ. זליקוביץ

מנהל המחלקה למקומות קדושים

העתק: מר ז. אורלב, מנכ"ל משרדנו
מר צ. גרמי, סמנכ"ל
מר קדרון, מהנדס
מר צ. הופמן, אחראי על אירועים בכותל

RECEIVED
JAN 10 1951
U.S. DEPT. OF JUSTICE

RECEIVED
JAN 10 1951
U.S. DEPT. OF JUSTICE

RECEIVED

THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
 MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
 JERUSALEM-ISRAEL

לשכת המנהל הכללי

משרד לעניני דתות

בס"ד, כג' כטבת תשמ"ח
 13 בינואר 1988

לכבוד
 מר מיכאל וסרטייל
ירושלים העתיקה

ברכות,

אני בא במילים ספורות אלו להביע את הערכתי הרבה לארגון היוצא
 מן הכלל של אירוח הרבנים מאמריקה במחילות הכותל.

גם מבלי להתחשב בלחץ הזמן והפעילות בין האתראה ועד האירוע
 עצמו, ביצועיך בהכנת החוברת, האלבום, המכתב, ארגון המקום כיאור
 קבלת הפנים והאירוח עצמו - ראויים לציון לשבח! על אחת כמה וכמה
 ראוי הדבר לברכה במערכת הנסיבות שהיתה.

התרגשותם של האורחים מביעה מעבר לכל את "כדאיות" ההשקעה.

אני מקווה ומאמין, כי בע"ה נצליח יחדיו במשימה החשובה והקדושה
 שנטלנו על עצמנו בפיתוח החומר והרוח הנלווים לשריד בית מקדשנו.

ישר כח,
 יבורכו כל העושים במלאכה

בכבוד רב,

זבולון אורלב
 המנהל הכללי

משרד לעניני דתות – לשכת השר

אל: ✓

מנהל

מאת:

2212

שר הדתות ביקשני להעביר אליך את המצ"ב

לידיעתך

לטיפולך כנדרש

לעיונך ולהערותיך

השב נא ישירות לפונה בהקדם האפשרי

הכן נא הצעת תשובה לחתימת השר בהקדם

הערות:

בברכה ובחובה,

2212

17.1
תאריך

... dass diese Zeit - auch nur

ist:

und:

... dass diese Zeit - auch nur

...

...

...

...

...

...

... ..

...

מצור 1988 !!!

6.1.88

Handwritten signature in a circle

המשרד לעניני דתות
לשכת הסדר
17-01-1988
נתקבל ביום
ת"ס

לכבוד

ראש ממשלת ישראל, מר יצחק שמיר
יו"ר ועדת הפנים ח"כ דב שילנסקי
ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק
מנכ"ל משרד הפנים מר אריה דרעי

הנדון: דרישה דחופה לפתיחת קטע
הכביש לכותל המערבי העובר
דרך הרובע הארמני

לפני כחודש נסגר לתנועה קטע מהכביש הראשי והיחידי המוביל לכותל המערבי ולרובע היהודי, עקב מפולת של גדר אבן.

מן המפורסמות: מהירות ביצוע תיקונים, שבהם נודעת עיריית ירושלים, המבצעת תיקונים ביום ובלילה ע"י יחידת האחזקה המיוחדת העומדת לרשותה, ולכן תמוהה ומחשידה העובדה שבכביש היחידי המשרת את הרובע היהודי מזה 60 שנה, לא מתבצעת עבודת התיקונים כפי שנדרש באופן דחוף ביותר.

תושבים מהרובע היהודי העוברים רגלית, בקטע זה נתקלים במכשלים עוינים של ארמנים הטוענים: "הכביש של הכנסיה הארמנית ולא של היהודים".

לפני כשנתיים פנה ראש הכנסיה הארמנית (שנעצר בזמנו בגלל עבירות בטחוניות), בבקשה ידידותית לידידו ראש העיר מר קולק, לקבל את הכביש לרשות הכנסיה הארמנית ולסלק את היהודים משם בגלל הרעש העולה לדירת השרד הרזרבית שלו. בעקבות זאת הגה ראש העיר את רעיון דלול התנועה לכותל.

תושבי הרובע היהודי ומתפללי הכותל חושדים שכביש הכותל ניתן לכנסיה הארמנית כמתנת "חג המולד" מטעם ראש העיר. אנו חושבים כי השיטה פועלת כן: חוק "מבנים מסוכנים" מחייב את בעל המבנה המסוכן בתיקון. לארמנים נוח המצב הקיים בו הכביש חסום, ובכך הם זוכים למגרש נוסף חינם. העירייה תמתין כמה עשרות שנים ליוזמה הארמנית שלא תבוא וכך נוצר מצור 1948 בשנת 1988!

אין לתאר במילים את גודל הסבל הנגרם לתושבי הרובע היהודי ולמתפללי הכותל מפאת סגירת הכביש היחידי.

אין לשער את גודל הסכנות הבטחוניות המרחפות על ראשי תושבי הרובע כאשר הציר המרכזי חסום ובכך מנותק הרובע היהודי, כמעט כמו בימי המצור של 1948.

אמבולנסים, רכבי כיבוי אש ורכבי הצלה אינם מסוגלים להגיע לרובע היהודי במדת הצורך.

אם יסגר שער האשפות, זמנית עקב מהומות של תושבי כפר השילוח, ישארו איזור הכותל והרובע היהודי ח ס ו מ י ס, ללא כל גישה אלטרנטיבית!!!

גם מפקד משטרת העיר העתיקה מר יאיר מושט הביע את חרדתו לנוכח הסכנה הבטחונית הנובעת מסגירת הכביש.

אנו דורשים פתיחה מידית של כביש הכותל המערבי והרובע היהודי
אנו דורשים פריצת פתח נוסף דו-סטרי רחב בחומה לכוון הר-ציון

על החתום בחרדה
תושבי ירושלים העתיקה

העתקים:

שרים וחברי כנסת.
מבקר המדינה
חברים במועצת עיריית ירושלים
היועץ המשפטי לממשלה
מנכ"ל משרד הדתות
רבני ירושלים וראש המועצה הדתית
נציגות תושבי הרובע היהודי
תושבי הרובע: עו"ד יעקב נאמן, מר יצחק אגסי, ד"ר א. נבנצל, אל"מ (מיל.)
יעקב חסדאי ועוד.

עתונות
קול ישראל.

ראה צלום

פילנת הרוקז היבוי

שער

ציון 1948

1988 ???

או

יהתנתן

בסייר עשירי פרישת שמות י"ח בטבת תשמ"ח (8 ינואר 88) שנה ג' גליון 731 מחיר 1.20 ש"ח כולל מע"מ.

האם ניתן הכביש המוביל לכותל לכנסיה הארמנית?

התושבים מאשימים את העירייה באולת יד מכוונת בתיקון הכביש דבר המעלה השערה כי כביש זה ניתן "במתנה" לכנסיה הארמנית לאחר שראש הכנסיה (שאגב, נעצר באשמה של עבירות ביטחוניות) פנה לפני כשנ"חיים לראש העיר וכיקשו שזה יעביר את הכביש לרשות הכנסיה.

לטענתם סגירת הקטע גרם סבל רב לתושבי הרובע ולמתפללי הכותל כאשר כביש זה הינו היחיד העומד לשירות הציבור. במכתבם מציינים התושבים את הסכנה שבסגירת הכביש בכך שרכבי הצלה לא יהיו מסוגלים להגיע לשכונה במידה ושער האשפות יסגור עקב מזגמות.

תושבי הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים פנו לאחזרה לראיהם מר יצחק שמיר ולראש עיריית ירושלים מר מרדכי קולק ולמנכ"ל משרד הפנים מר איילה דרעי שביארו לזירזו פתיחת קטע הכביש המוביל לכותל המערבי ולרובע היהודי שנסיגור לפני כחודש עקב מסולה של גדר אבן.

ט"ו

DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

המנהל הכללי
משרד לעניני דתות

ב"ה, כ"ז בטבת תשמ"ח
17 בינואר 1988

לכבוד
מר אהרן שריג
מנכ"ל עיריית ירושלים

שלום רב,

הנדון: הכביש לכותל המערבי דרך הרובע הארמני

כידוע משרת הכביש הנדון את תושבי הרובע היהודי וגם את המבקרים
ככותל המערבי.

בין באי הכותל יש רבים שהם נשים, טף, נכים וזקנים החייבים
סרכב יביאם עד לשער הרחבה.

אודה לך מאוד אם תוכל לעדכן אותי מתי יפתח מחדש כביש זה.

בכבוד רב,

זבולון אורלב
המנהל הכללי

העתק: כב' השר לעניני דתות, מר זבולון המר
ראש העיר, מר טדי קולק
מנכ"ל משרד הפנים, מר א. דרעי

1970-71

1971-72

מצווה 1988!!!

6.1.88

משרד לעניני דתות
לשכת המנכ"ל
10-01-1988
נתקבל

לכבוד

ראש ממשלת ישראל, מר יצחק שמיר
יו"ר ועדת הפנים ח"כ דב שילנסקי
ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק
מנכ"ל משרד הפנים מר אריה דרעי

הנדון: דרישה דחופה לפתיחת קטע
הכביש לכותל המערבי העובר
דרך הרובע הארמני

לפני כחודש נסגר לתנועה קטע מהכביש הראשי והיחידי המוביל לכותל המערבי ולרובע היהודי, עקב מפולת של גדר אבן.

מן המפורסמות: מהירות ביצוע תיקונים, שבהם נודעת עיריית ירושלים, המבצעת תיקונים ביום ובלילה ע"י יחידת האחזקה המיוחדת העומדת לרשותה, ולכן תמונה ומחשידה העובדה שבכביש היחידי המשרת את הרובע היהודי מזה 60 שנה, לא מתבצעת עבודת התיקונים כפי שנדרש באופן דחוף ביותר.

תושבים מהרובע היהודי העוברים רגלית בקטע זה נתקלים במכשלים עוינים של ארמנים הטוענים: "הכביש של הכנסיה הארמנית ולא של היהודים".

לפני כשנתיים פנה ראש הכנסיה הארמנית (שנעצר בזמנו בגלל עבירות בטחוניות), בבקשה ידידותית לידידו ראש העיר מר קולק, לקבל את הכביש לרשות הכנסיה הארמנית ולסלק את היהודים משם בגלל הרעש העולה לדירת השרד הרזרבית שלו. בעקבות זאת הגה ראש העיר את רעיון דלול התנועה לכותל.

תושבי הרובע היהודי ומתפללי הכותל חושבים שכביש הכותל ניתן לכנסיה הארמנית כמתנת "חג המולד" מטעם ראש העיר. אנו חושבים כי השיטה פועלת כן: חוק "מבנים מסוכנים" מחייב את בעל המבנה המסוכן בתיקון. לארמנים נוח המצב הקיים בו הכביש חסום, ובכך הם זוכים למגרש נוסף חינם. העירייה תמתיך כמה עשרות שנים ליוזמה הארמנית שלא תבוא וכך נוצר מצור 1948 בשנת

1988

אין לתאר במילים את גודל הסבל הנגרם לתושבי הרובע היהודי ולמתפללי הכותל מפאת סגירת הכביש היחידי.

אין לשער את גודל הסכנות הבטחוניות המרחפות על ראשי תושבי הרובע כאשר הציר המרכזי חסום ובכך מנותק הרובע היהודי, כמעט כמו בימי המצור של 1948.

אמבולנסים רכבי כבוי אש ורכבי הצלה אינם מסוגלים להגיע לרובע היהודי במדה הצורך. במדה ויסגר שער האשפות עקב מהופות של תושבי כפר השלוח ישארו אזור הכותל ואזור הרובע היהודי חסומים, ללא כל גישה. ללא כל גישה אלטרנטיבית!!!

1950

15

●

●

גם מפקד משטרת העיר העתיקה מר יאיר מושט הביע את חרדתו לנוכח הסכנה
הבטחונית הנובעת מסגירת הכביש.

אנו דורשים פתיחה מידית של כביש הכותל המערבי והרובע היהודי
ופריצת פתח דו-סטרי רחב בחומה לכוון הר-ציון (כמו שער יפו).

על החתום בחרדה
חושבי ירושלים

העתקים:

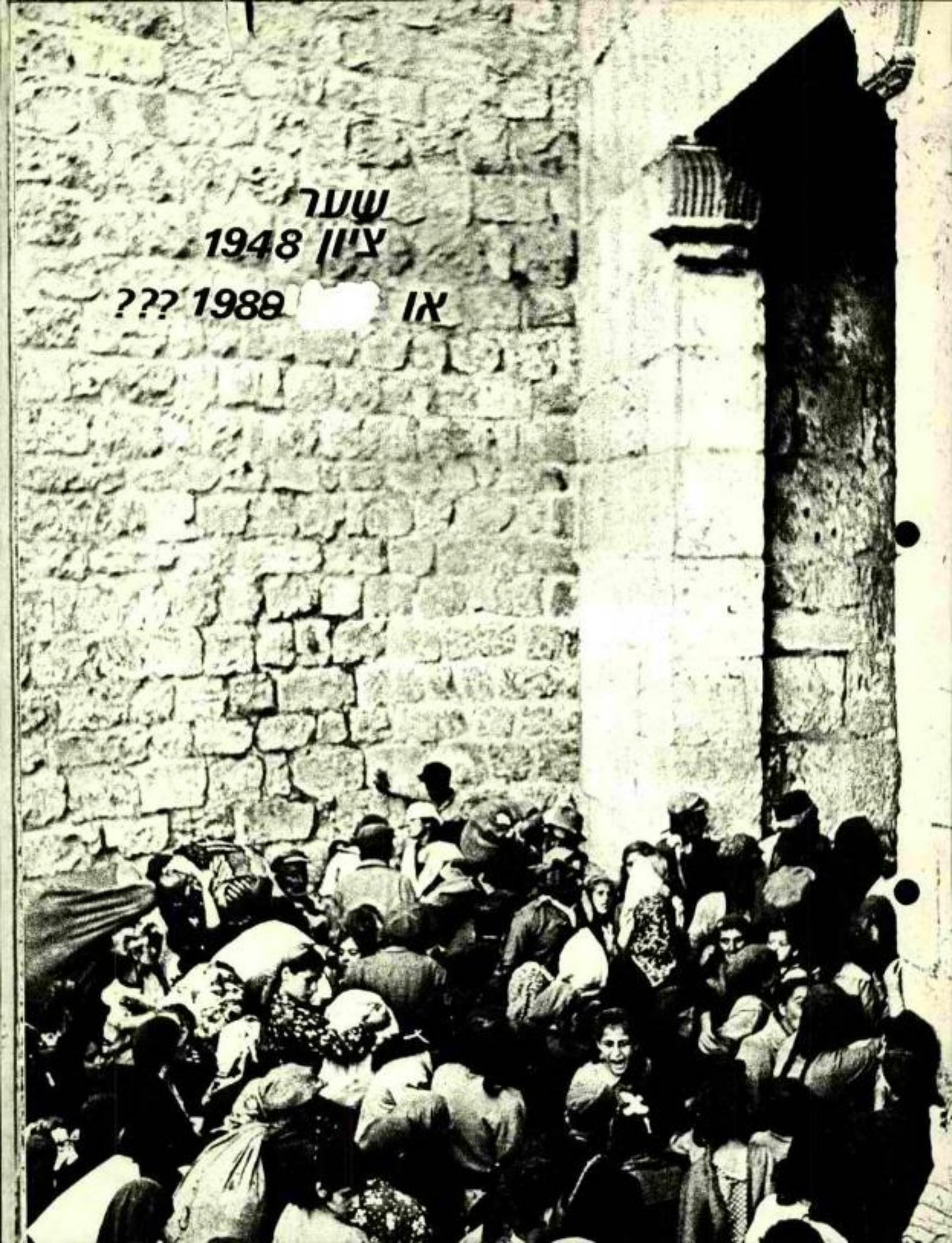
שרים וחברי כנסת
מבקר המדינה
חברים במועצת עיריית ירושלים
היועץ המשפטי לממשלה
מנכ"ל משרד הדתות
ני ירושלים וראש המועצה הדתית
חושבי העיר העתיקה:

: עו"ד יעקב נאמן, מר יצחק אגסי, ד"ר א. נבנצל, אל"מ (מיל.)
יעקב חסדאי, הרב אלי רוט, השר אריאל שרון ועוד.

עתונות
קול ישראל.

ראה צלום

שער
ציון 1948
או 1989 ???

מצור 1988 !!!

6.1.88

[Handwritten signature]

לכבוד

ראש ממשלת ישראל, מר יצחק שמיר
יו"ר ועדת הפנים ח"כ דב שילנסקי
ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק
מנכ"ל משרד הפנים מר אריה דרעי

הנדון: דרישה דחופה לפתיחת קטע
הכביש לכותל המערבי הטובר
דרך הרובע הארמני

לפני כחודש נסגר לתנועה קטע מהכביש הראשי והיחידי המוביל לכותל
המערבי ולרובע היהודי, עקב מפולת של גדר אבן.

מן המפורסמות: מהירות ביצוע תיקונים, שבהם נודעת עיריית ירושלים,
המבצעת תיקונים ביום ובלילה ע"י יחידת האחזקה המיוחדת העומדת לרשותה,
ולכן תמוהה ומחשידה הטובדה שבכביש היחידי המשרת את הרובע היהודי מזה 60
שנה, לא מתבצעת עבודת התיקונים כפי שנדרש באופן דחוף ביותר.

תושבים מהרובע היהודי העוברים רגלית, בקטע זה נתקלים במבטים עוינים
של ארמנים הטוענים: "הכביש של הכנסיה הארמנית ולא של היהודים".

לפני כשנתיים פנה ראש הכנסיה הארמנית (שנעצר בזמנו בגלל עבירות
בטחוניות), בבקשה ידידותית לידידו ראש העיר מר קולק, לקבל את הכביש
לרשות הכנסיה הארמנית ולסלק את היהודים משם בגלל הרעש העולה לדירת השרד
הרזרבית שלו. בעקבות זאת הגה ראש העיר את רעיון דלול התנועה לכותל.

תושבי הרובע היהודי ומתפללי הכותל חושדים שכביש הכותל ניתן לכנסיה
הארמנית כמתנת "חג המולד" מטעם ראש העיר. אנו חושבים כי השיטה פועלת
כך חוק "מבנים מסוכנים" מחייב את בעל המבנה המסוכן בתיקון. לארמנים
נוח המצב הקיים בו הכביש חסום, ובכך הם זוכים למגרש נוסף חינם. העירייה
תמתין כמה עשרות שנים ליוזמה הארמנית שלא תבוא וכך נוצר מצור 1948 בשנת
1988!

אין לתאר במילים את גודל הסבל הנגרם לתושבי הרובע היהודי ולמתפללי
הכותל מפאת סגירת הכביש היחידי.

אין לשער את גודל הסכנות הבטחוניות המרחפות על ראשי תושבי הרובע
כאשר הציר המרכזי חסום ובכך מנותק הרובע היהודי, כמעט כמו בימי המצור
של 1948.

אמבולנסים, רכבי כיבוי אש ורכבי הצלה אינם מסוגלים להגיע לרובע היהודי במדת הצורך.

אם יסגר שער האשפות, זמנית עקב מהומות של תושבי כפר השילוח, ישארו איזור הכותל והרובע היהודי ח ס ו מ י ס, ללא כל גישה אלטרנטיבית!!!

גם מפקד משטרת העיר העתיקה מר יאיר מושט הביע את חרדתו לנוכח הסכנה הבטחונית הנובעת מסגירת הכביש.

אנו דורשים פתיחה מיידית של כביש הכותל המערבי והרובע היהודי
אנו דורשים פריצת פתח נוסף דו-סטרי רחב בחומה לכוון הר-ציון

על החתום בחרדה
תושבי ירושלים העתיקה

העתקים:

שרים וחברי כנסת.

מבקר המדינה

חברים במועצת עיריית ירושלים

היועץ המשפטי לממשלה

מנכ"ל משרד הדתות

רבני ירושלים וראש המועצה הדתית

נציגות תושבי הרובע היהודי

תושבי הרובע: עו"ד יעקב נאמן, מר יצחק אגסי, ד"ר א. נבנצל, אל"מ (מיל.)
יעקב חסדאי ועוד.

עתונות

קול ישראל.

ראה צלום

פירמת הרוקז היהודי

שער

ציון 1948

או 1989???

או

יהודה פתח

בסיף עשיק פרשת שמות י"ח בטבת תשמ"ח (8 ינואר 88) שנה ג' גליון 731 מחיר 1.20 ש"ח כולל מע"מ.

האם ניתן הכביש המוביל לכותל לכנסיה הארמנית?

התושבים מאשימים את העירייה באולת יד מכוונת בתיקון הכביש דבר המעלה השערה כי כביש זה ניתן "במתנה" לכנסיה הארמנית לאחר שראש הכנסיה (שאגב, נעצר כאשמה של עבירות ביטחוניות) פנה לפני כשנתיים לראש העיר וכיקשו שזה יעביר את הכביש לרשות הכנסיה.

לטענתם סגירת הקטע גרם סכל רב לתושבי הרובע ולמתפללי הכותל כאשר כביש זה הינו היחיד העומד לשירות הציבור. במכתבם מציינים התושבים את הסכנה שבטגירת הכביש בכך שרכבי הצלה לא יהיו מסוגלים להגיע לשכונה במידה ושער האשפות יסגר עקב מוצמות.

תושבי הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים פנו לאחרונה לראשי מר רצחק שמיר ולראש עיריית ירושלים מר מדי קולק ולמנכ"ל משרד הפנים מר אריה דרעי שיביאו לירוח פתיחת קטע הכביש המוביל לכותל המערבי ולרובע היהודי שנבדל גר לפני כחודש עקב מסולת של גדר אבן.

107

THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

לשכת המנהל הכללי
משרד לעניני דתות

ב"ה, כ"ב בטבת תשמ"ח
12 בינואר 1988

אל: עו"ד מימון בן-עמי, סגן היועץ המשפטי

שלום רב,

מכתבך מיום י"א בטבת התשמ"ח (1.1.88) בענין החזיון האור-קולי בצירוף החיזוק שניתן לו ע"י מר צ. וינגרטן, סמנכ"ל בכיר לאמרכלוח ביום י"ד בטבת תשמ"ח לא הופנו, לענ"ד לכתובת המתאימה.

ביצוע החזיון, היה באחריותו של ראש מינהלת הכותל המערבי מר מרדכי אליאב (סולי) הוא תיאם בין המשרד קרי; המנהל הכללי, סגנו לתפקידים מיוחדים מר ציון גרמי, והמחלקה למקומות קדושים לבין "הפקות שיין" שביצעה בפועל את החזיון.

אשר על כן מר אליאב הוא שיכול לתת בקלות, ברשות ובסמכות את כל התשובות הנדרשות.

לגופו של ענין, כפי שהבהרתי לבקשתכם לוועדת המכרזים: חברת שיין הפקות שכרה (לפז"מ בלבד) את המכשירים האור-קוליים, ושילמה עבור שכירתם.

חברת שיין הפקות שכרה את כותבי התמליל, התסריט, המוסיקה, הגרפיקה, האקוסטיקה וכד' ושילמה את שכרם.

"הסחורה" הזו א"כ - כבר נמסרה למשרד, ונמסרה כאמצעותו לעם ישראל כולו.

לעומת זאת, התוכנה, השקופיות, הקסטות ה"בתים" להושבת המכשירים, חוטי החשמל, חיבורי החשמל וכיו"ב היו, הינם רכוש המשרד לעניני דתות כך שכשירחיב לנו ה' - נצטרך לרכוש רק את המכשירים החשמליים ולא את תכנם וקרביהם.

THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

לשכת המנהל הכללי
משרד לעניני דתות

- 2 -

אני מקוה שבכך הובהרו הדברים כל צרכם ויכול אתה להכין את ההסכם.
אם לא - כאמור, מר אליאב ישלים את החסר.

כ כ ר כ ה,

יעקב פרידמן
ע/ראשי למנהל הכללי

העתקים: מר ציון גרמי, סמנכ"ל בכיר לתפקידים מיוחדים
מר זאב רוזנברג, סמנכ"ל בכיר לשירותים דתיים
מר צבי וינגרטן, סמנכ"ל בכיר לאמרכלות
מר יהושע קלצין, החשב
מר מרדכי אליאב, מינהלת הכותל

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות
לשכה ראשית

יחולים: ב"ה, י"ד טבת תשנ"ח
תאריך: 4 בינואר 1988
מספר:

[Handwritten signature]

אכ: מר צ. גרמי - סמנכ"ל בכיר לת.מ. ✓

הנדון: חזיון אורד קולי

סמך: מכתבו של מר בו עמי בנדון כיום 1.1.88

אני מחזיק את בקשתו של מר בו עמי וגם מבקש כי אמנם תמסור
לו את הפרטים הרלוונטים כמעט יכתוב הסכם כנדרש.

[Large handwritten notes and signatures on the left side of the page]

ב ב ר כ ה

צבי דיכטר
סמנכ"ל בכיר לאמרכלות

[Large handwritten notes and signatures on the right side of the page, including dates like 88/1/11]

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: כ"ד, י"א בטבת התשמ"ח
1 בינואר 1988
מספר:

מר ציון גרמי, הסמנכ"ל ✓
מר זאב רוזנברג, סמנכ"ל
מר צבי וינגרטן, סמנכ"ל א ל :
מר יהושע קלצין, החשב
מר יעקב פרידמן, עוזר ראשי למנהל הכללי

הנדון: חזיון אור קולי בכותל המערבי

אבקשכם להעביר אלי את הפרטים הרלבנטיים, לכתיבת ההסכם,
שיבטיח את העברת הציוד לשליטת משרדנו, ע"פ החלטת ועדת
המכרזים.

ב ב ר כ ה ,

מ.ח.בן-עמי, עו"ד
סגן היועץ המשפטי

~~13 8~~

~~15 7~~

~~תחילת~~

~~65%~~

מאריך 2018
תחילת

למנוע דרכי אלו - אלו

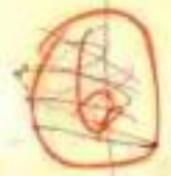
אשר לא יוכלו לראות

האמצעים - אלו אשר לא יוכלו לראות

הערה למתכנני המבצע

2002

במסגרת תכנון המבצע
מתחילים את-אגף
המבצעים

~~מבצע~~
~~המבצע~~
~~המבצע~~
~~המבצע~~

מבצע
המבצע

המבצע
המבצע
המבצע

RECEIVED
MAY 10 1964
U.S. AIR FORCE
OFFICE OF THE
SECRETARY

משרד לעניני דתות
לשכת המנכ"ל

23-10-1987

3341
תתת

ב"ח, כ"ו בתשרי תשמ"ח
19 באוקטובר 1987

לכבוד

מר גאליה קורנפלד
רחוב הירקון 185
תל-אביב

שלום רב!

ד.א.מ. 12

קבלתי מכתבך וקראתי בו בעיון רב.

העברתי חוכן מכתבך ליועצו של מנכ"ל המשרד
מר אורלב ובקשתיו כי יקדים להפגש איתך לפני
פגישתנו אנו.

בכבוד רב,

ליוון המ

זבולון המר

(Circular stamp with handwritten text)

(Handwritten signature)

(Large handwritten note, partially illegible)

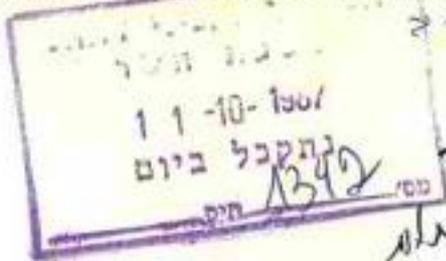
גאליה קורנפלד

הוצאה לאור

רח' הירקון 185. טלפון 221737

מוחקר חמקרא; מחקרים ארכאולוגיים, ארכיון עלומים ארכאולוגיים של המזרח הקדום

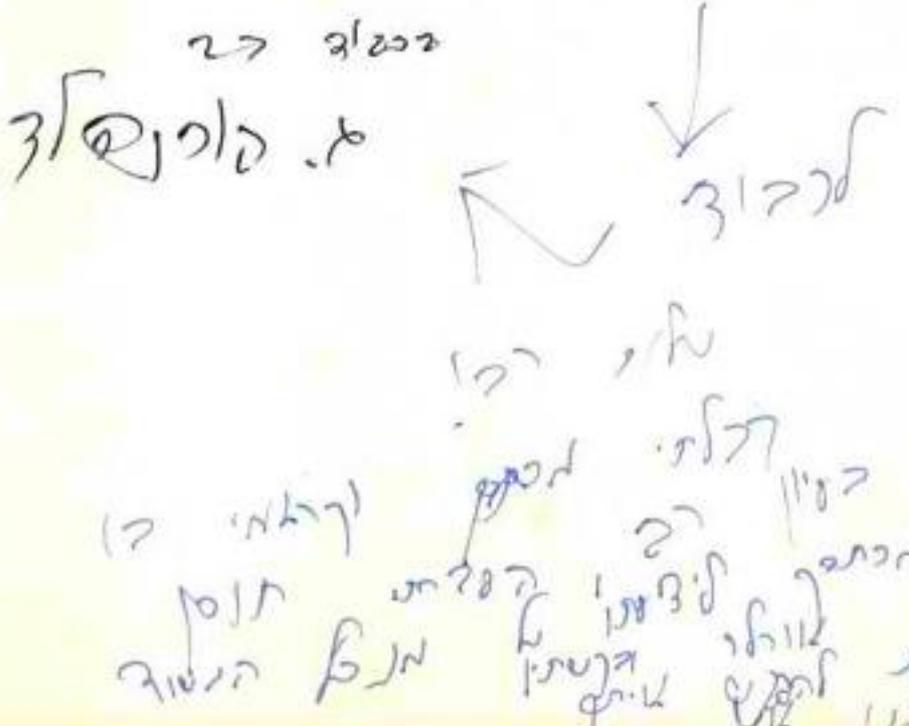
27/9/87

ל' הפגזות / פסק
הפגזות / פסק
יח"א.ק.

ואפס-19 או אחרים את גלגל ל' אנגליים הנזכרים
בספרו (כאן שולפם מיום 8/9/87)
א) גנט משה-כמען המעמד מחזיקתן במקלוג ההיסטוריוס
הקבוצה האנשים אמתה לשיבוט, אחיה קאריא האקציה - כאוסטר
במחזיקין;

ב) גנל מפנים סוג גלגל ל' אופיה במחזיקים סג-מח
החשבה את הפטי פנסים גדול, למד הבלואים ז' 76-79
באזורים אחרים מקפאני פסק, אכן למקלוגי המעמד סג-מח
ג) גנל מחזיקים לפי שטח (מחזיקים אפסויק ז' 76) אף זוג
לכלי בהמשך במקורם במעמד שטח, אפסויק פסקויק סג-מח.

12/1/54

The study of the
the study of the
the study of the

The study of the
the study of the
the study of the
the study of the
the study of the

The study of the
the study of the
the study of the
the study of the
the study of the

The study of the
the study of the
the study of the
the study of the
the study of the

משרד לענייני דתות – לשכת השר

אל: *נחמיה*

מאת: *רנן*

שר הדתות ביקשני להעביר אליך את המצ"ב

לידיעתך

לטיפולך כנדרש

לעיוןך ולהערותיך

השב נא ישירות לפונה בהקדם האפשרי

הכן נא הצעת תשובה לחתימת השר בהקדם

הערות: ●

בברכה ובתודה,

רנן

16.12

תאריך

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1911

1912

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1913

1914

1915

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

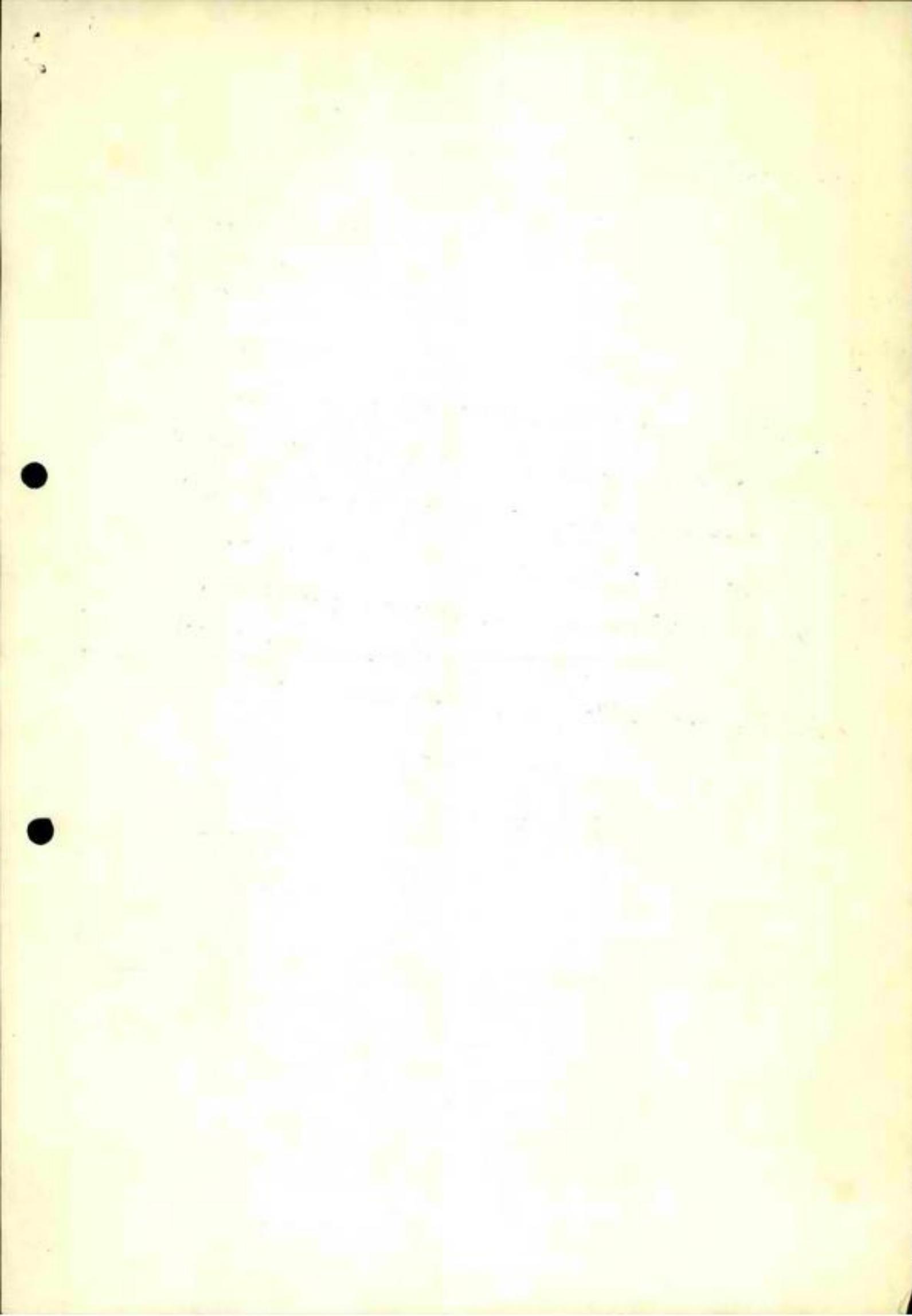
1916

1917

1918

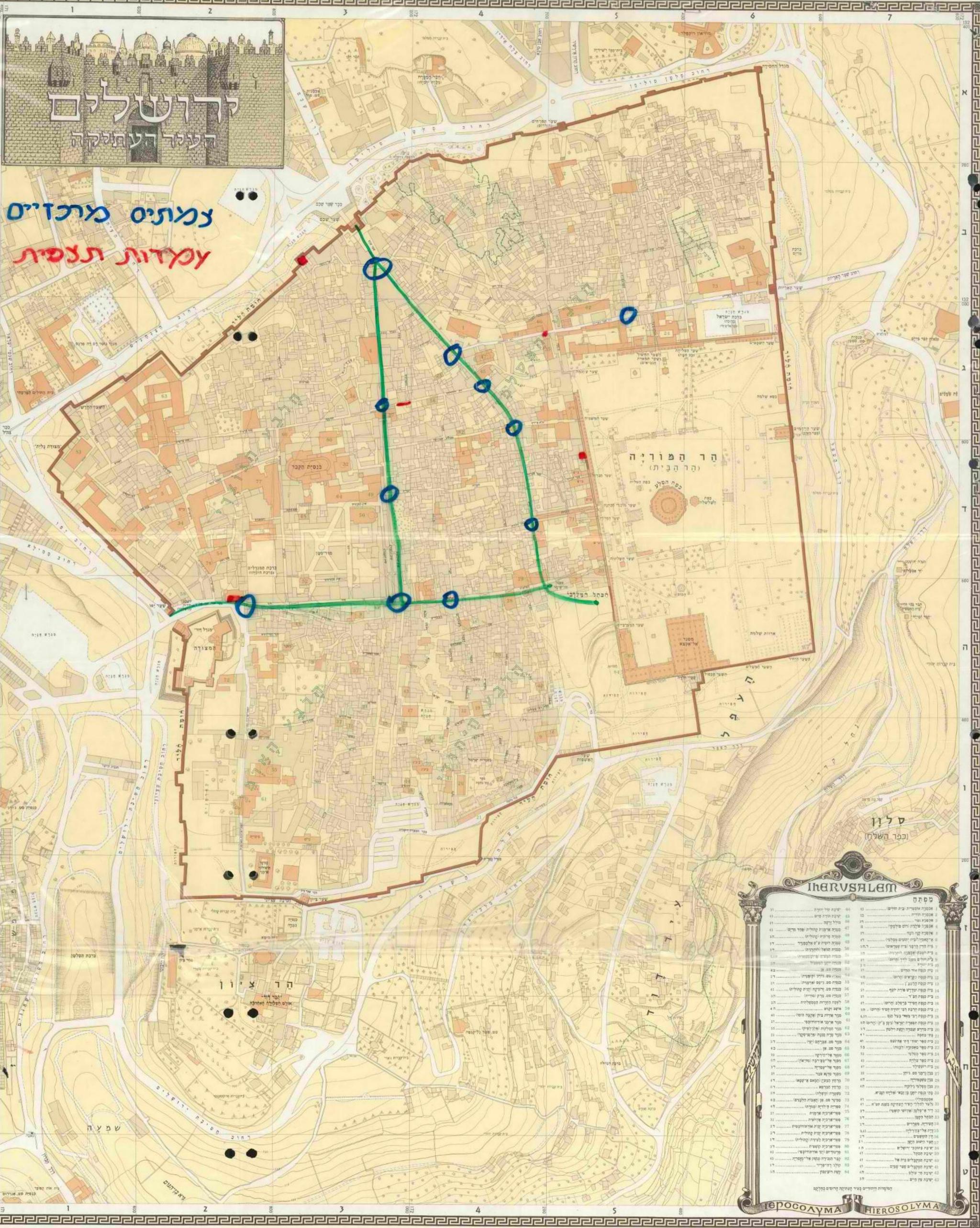
1919

צמתים מרכזיים
עקדות תצפית

ירושלים	
1	הר המנוחה
2	הר המנוחה (מזרח)
3	הר המנוחה (מערב)
4	הר המנוחה (דרום)
5	הר המנוחה (צפון)
6	הר המנוחה (מזרח-מערב)
7	הר המנוחה (צפון-דרום)
8	הר המנוחה (מזרח-דרום)
9	הר המנוחה (מערב-צפון)
10	הר המנוחה (מזרח-צפון)
11	הר המנוחה (מערב-דרום)
12	הר המנוחה (מזרח-מערב-דרום)
13	הר המנוחה (מערב-מזרח-צפון)
14	הר המנוחה (מזרח-מערב-צפון)
15	הר המנוחה (מערב-מזרח-דרום)
16	הר המנוחה (מזרח-מערב-דרום)
17	הר המנוחה (מערב-מזרח-צפון)
18	הר המנוחה (מזרח-מערב-צפון)
19	הר המנוחה (מערב-מזרח-דרום)
20	הר המנוחה (מזרח-מערב-דרום)
21	הר המנוחה (מערב-מזרח-צפון)
22	הר המנוחה (מזרח-מערב-צפון)
23	הר המנוחה (מערב-מזרח-דרום)
24	הר המנוחה (מזרח-מערב-דרום)
25	הר המנוחה (מערב-מזרח-צפון)
26	הר המנוחה (מזרח-מערב-צפון)
27	הר המנוחה (מערב-מזרח-דרום)
28	הר המנוחה (מזרח-מערב-דרום)
29	הר המנוחה (מערב-מזרח-צפון)
30	הר המנוחה (מזרח-מערב-צפון)
31	הר המנוחה (מערב-מזרח-דרום)
32	הר המנוחה (מזרח-מערב-דרום)
33	הר המנוחה (מערב-מזרח-צפון)
34	הר המנוחה (מזרח-מערב-צפון)
35	הר המנוחה (מערב-מזרח-דרום)
36	הר המנוחה (מזרח-מערב-דרום)
37	הר המנוחה (מערב-מזרח-צפון)
38	הר המנוחה (מזרח-מערב-צפון)
39	הר המנוחה (מערב-מזרח-דרום)
40	הר המנוחה (מזרח-מערב-דרום)
41	הר המנוחה (מערב-מזרח-צפון)
42	הר המנוחה (מזרח-מערב-צפון)
43	הר המנוחה (מערב-מזרח-דרום)
44	הר המנוחה (מזרח-מערב-דרום)
45	הר המנוחה (מערב-מזרח-צפון)
46	הר המנוחה (מזרח-מערב-צפון)
47	הר המנוחה (מערב-מזרח-דרום)
48	הר המנוחה (מזרח-מערב-דרום)
49	הר המנוחה (מערב-מזרח-צפון)
50	הר המנוחה (מזרח-מערב-צפון)

מפת בוצאת אגף המדינה

מפת בוצאת אגף המדינה

תוכן המפת:

מפת אזור הירושלים העתיקה, כולל אתר המצודה המערבית, אתר המצודה המזרחית, אתר המצודה הדרומית, אתר המצודה הצפונית, אתר המצודה הדרומית-מזרחית, אתר המצודה הצפונית-מערבית, אתר המצודה הדרומית-מערבית, אתר המצודה הצפונית-מזרחית.

סקala: 1:2,500

מפת בוצאת אגף המדינה

תוכן המפת:

מפת אזור הירושלים העתיקה, כולל אתר המצודה המערבית, אתר המצודה המזרחית, אתר המצודה הדרומית, אתר המצודה הצפונית, אתר המצודה הדרומית-מזרחית, אתר המצודה הצפונית-מערבית, אתר המצודה הדרומית-מערבית, אתר המצודה הצפונית-מזרחית.

סקala: 1:2,500

מפת בוצאת אגף המדינה

תוכן המפת:

מפת אזור הירושלים העתיקה, כולל אתר המצודה המערבית, אתר המצודה המזרחית, אתר המצודה הדרומית, אתר המצודה הצפונית, אתר המצודה הדרומית-מזרחית, אתר המצודה הצפונית-מערבית, אתר המצודה הדרומית-מערבית, אתר המצודה הצפונית-מזרחית.

סקala: 1:2,500